

~~11396~~
~~9.12.86~~   ~~2~~ ~~3495~~

SPRAWOZDANIE

DYREKCJI

PAŃSTW. GIMNAZJUM

— W BOCHNI —

ZA ROK SZKOLNY

1928/29.

NAKŁADEM DYREKCJI PAŃSTW. GIMNAZJUM W BOCHNI.
ODBITO W DRUKARNI W. HILLENBRANDA W BOCHNI - W ROKU 1929.

SPRAWOZDANIE

DYREKCJI PAŃSTW. GIMNAZJUM ≡ W BOCHNI ≡

ZA ROK SZKOLNY

1928/29.

1945/1946

Część urzędowa.

I. Skład grona nauczycielskiego przy końcu roku szkolnego 1928/29.

A. Nauczyciele etatowi zakładu, czynni z końcem roku sprawozdawczego.

Stuszkiewicz Franciszek, dyrektor, członek Rady szkolnej powiatowej, uczył fizyki w kl. VIIa, VIIb, VIIc; tygodn. godzin 12.

Bielczyk Karol, profesor, zawiadowca gabinetu przyrodniczego, kierownik Koła Młodzieży Czerwonego Krzyża, wychowawca kl. II, uczył przyrodoznawstwa w kl. II, IVa, IVb, Va, Vb i matematyki w kl. II i IIIb; tyg. godzin 23 do 31 października. Od 1 listopada uczył tego samego prócz matematyki w kl. IIIb; tyg. godzin 19 w I-em, a godzin 15 w II półroczu.

Ks. Bogacz Andrzej, profesor, odznaczony przywilejem expositorii canonicalis, Moderator Sodalicii Marjańskiej uczniów, prefekt bursy gimn., uczył religji w kl. I, II, Va, Vb, VIa, VIb, VIIa, VIIb, VIIc, VIIIa, VIIIb; tyg. godzin 22+2 egzorty.

Fischer Stanisław, profesor, delegat Wojewódzkiego Urzędu Konserwatorskiego na powiat bocheński, wychowawca kl. Va, uczył j. pol. w kl. Va, VIIIa, VIIIb i prop. fil. w kl. VIIIa, VIIIb; tyg. godzin 20 w I-em, a 18 w II półroczu. Nadto przez miesiąc listopad uczył j. łac. w kl. VIa, VIb w 10 godz. a od 8 maja j. łac. w kl. Va w 5 godz. tygodniowo.

Janik Władysław, profesor, pomocnik dyrektora w czynnościach kancelaryjnych, uczył w I półr. j. łac. w kl. IVa, Vb, VIIa; tyg. godzin 15 + $7\frac{1}{2}$, nadto przez listopad j. łac. w kl. VIIc w 5 godz. tyg. W II półr. uczył j. łac. w kl. IVa, Vb, VIIa i j. niem. w kl. I;

- tyg. godzin 20 + 7¹/₂, nadto od 8 maja j. łac. w kl. VIIb w 5 godz. tygodniowo.
- Kazior Bolesław**, profesor, uczył matematyki w kl. VIIa, VIIb, VIIc i fizyki w kl. VIIa, VIIIb; tyg. godzin 20 w I-em, a 17 w II półroczu. Nadto przez wrzesień i październik uczył fizyki w kl. IIIb w 6 godz. tygodniowo.
- Kruczkiewicz Józef**, profesor, uczył rysunków we wszystkich klasach prócz IIIa, IIIb; tyg. godzin 26 w I półr. W II półr. uczył rysunków w kl. I, II, IIIb, IVa, IVb, Va, Vb, VIa, VIb, tudzież jako przedmiotu nadobowiązkowego w I oddziale, złożonym z uczniów kl. VII i VIII; tyg. godzin 22.
- Lipiński Stefan**, nauczyciel ćwiczeń cielesnych, hufcowy i opiekun II drużyny harcerskiej, uczył ćwiczeń cielesnych we wszystkich klasach prócz IVa i IVb; tyg. godz. 26 w I-em, a 30 w II półr. Nadto w miesiącach letnich prowadził popołudniowe gry i zabawy w 8 godz. tyg. a przez listopad uczył ćwiczeń cielesnych także w kl. IVa, IVb w 4 godz. tygodniowo.
- Majcher Wincenty**, dr. fil., profesor, zawiadowca bibl. niem. dla uczniów, opiekun I drużyny harcerskiej, wychowawca kl. VIIa, uczył j. niem. w kl. II, IVb, VIIa, VIIb, VIIc; tyg. godzin 21.
- Migdał Antoni**, profesor, zawiadowca bibl. naucz., opiekun wojkowego hufca szkolnego, wychowawca kl. VIIc, uczył j. łac. w kl. VIa, VIb, VIIc, VIIIb i ćwiczeń cielesnych w kl. IVa, IVb; tyg. godzin 24 + 2 w I-em, a 23 + 2 w II półroczu. Prócz tego od 8 maja uczył j. łac. w kl. IVb w 5 godz. tyg., a w miesiącach letnich prowadził gry i zabawy w 2 godz. tyg. Przez miesiąc, listopad nie uczył z powodu wyjazdu na kurs obrony przeciwgazowej.
- Nowak Bronisław**, profesor, zawiadowca zbiorów hist. geogr. opiekun orkiestry gimn., wychowawca kl. VIIIb, uczył hist. w kl. Va, Vb, VIIa, VIIIb i geogr. w kl. Va, Vb; tyg. godz. 20.
- Rusin Władysław**, profesor, wychowawca kl. VIIIb, uczył hist. w kl. IIIb, VIIa, VIIIb, VIIc i geogr. w kl. VIIa, VIIIb, VIIc; tyg. godz. 20 w I półr. W II półr. uczył hist. w kl. IIIb, VIIa, VIIIb, VIIc; tyg. godzin 16.
- Słuszkiewiczówna Emilja**, nauczycielka, opiekunka harcerskiej drużyny żeńskiej, wychow. kl. IIIa, uczyła matem. w kl. IIIa, rysunków w kl. IIIa, IIIb i robót ręcznych w kl. I, II, IIIa, IIIb; tyg. godz. 24 w I półr. W II półr. uczyła tego samego prócz rysunków w kl. IIIb; tyg. godz. 20.

Stokłosa Jan, profesor, wychowawca kl. I, uczył przyrodoznawstwa w kl. I, IIIa, IIIb, matem. w kl. I, IVa, IVb i kaligr. w kl. I; tyg. godz. 20 w I półr. W II półr. uczył przyrodozn. w kl. I i matem. w kl. I, IVa, IVb; tyg. godz. 14. Nadto przez wrzesień i październik uczył matem. w kl. Va, Vb w 8 godz. tyg. a przez cały rok szkolny sprawował nadzór nad 3 klasami filjalnymi (1½ godz. tyg).

Tryszczyłówna Janina, inż. chemji, nauczycielka, zawiad. pracowni fizykalnej, uczyła od 1 listopada matem. w kl. IIIb, Va, Vb i fizyki w kl. IIIa, IIIb; tyg. godz. 24.

Tyczka Franciszek, profesor, wychowawca kl. IVa, uczył j. niem. w kl. IIIa, IVa, VIIIa, VIIIb; tyg. godz. 17 w I-em, a 16 w II półr.

Urbanek Józef, profesor, opiekun Okręgu gmin szkolnych, zawiadowca gabinetu fizykalnego, wychowawca kl. VIb, uczył matem. w kl. VIa, VIb, VIIa, VIIIb i fizyki w kl. VIa, VIb; tyg. godz. 20. Nadto przez wrzesień i październik uczył fizyki w kl. IIIa w 6 godz. tygodniowo.

Waydowicz Stanisław, nauczyciel, uczył j. niem. w kl. IIIb, Va, Vb, VIa, VIb; tyg. godz. 21 w I-em, a 20 w II półroczu.

Jelonek Eugenjusz, naucz. tymcz., opiekun Kółka abstynenckiego i historycznego, wychowawca kl. VIa, uczył j. pol. w kl. I, IIIa, hist. w kl. IIIa, VIa, VIb i geogr. w kl. IIIa; tyg. godz. 23 w I-em, a 19 w II półroczu. Nadto od 1 marca uczył j. pol. w kl. IVa, IVb w 8 godz. tygodniowo.

Suwada Maciej, dr fil., naucz. tymcz., opiekun Czytelni uczniów, wychowawca kl. Vb, uczył j. pol. w kl. II, IVa, IVb, Vb, VIa, VIb; tyg. godz. 24 do końca lutego. Od 1 marca uczył j. pol. w kl. II, Vb, VIa, VIb, VIIa, VIIb, VIIc; tyg. godz. 28.

B. Nauczyciele etatów zakładu, nieczynni z końcem roku sprawozdawczego.

Galas Piotr, profesor, kierownik Kółka krajoznawczego, zawiadowca pol. bibl. dla uczniów, wychowawca kl. VIIa i od 1 marca IIIb, uczył j. łac. w kl. IVb, Va, VIIb, VIIIa; tyg. godz. 20 w I półroczu, a 19 w lutym. Od 1 marca do 7 maja uczył nadto j. pol. w kl. IIIb; tyg. godz. 23. Od 8 maja nieczynny z powodu choroby.

Serwin Bogusław, profesor, wychowawca kl. IIIb, uczył j. pol. w kl. IIIb, VIIa, VIIb, VIIc; tyg. godz. 19 w I półroczu, a 16 w lutym. Od 1 marca na urlopie celem poratowania zdrowia.

Trzpis Henryk, profesor, członek Komisji literackiej Akademii Umiejętności w Krakowie, na urlopie z powodu kierownictwa seminarjum naucz. żeńsk. w Bochni.

C. Nauczyciele etatowi z innych szkół.

Ks. Bączewski Stanisław, katecheta 7 klas. szkoły powsz. męskiej im. K. Brodzińskiego w Bochni, odznaczony przywilejem expositorii canonicalis, uczył religii w kl. IIIa, IIIb, IVa, IVb; tyg. godzin 8.

D. Nauczyciele kontraktowi.

Hexłówna Marja uczyła od 22 września śpiewu w kl. I, II, IIIa, IIIb, VI, VII w 10 godz. tyg. w I półr. W II półr. w kl. I, II, IIIa, IIIb, VI i nadobow. w VII, nadto prowadziła chór męski; tyg. godzin 11.

Krupa Władysław, dr. wszech nauk lekarskich, lekarz powiatowy w Bochni, pełnił obowiązki lekarza szkolnego i uczył higieny w kl. VIIa, VIIb, VIIc; tyg. godz. 15 + 3.

Landfisch Mojżesz, nauczyciel 7 klas. szkoły powsz. żeń. im. św. Kingi w Bochni, uczył rel. mojż. w 4 oddz. w 4 godz. tyg.

Nater Józef, emer. sztygar salin., uczył od 1 lutego 1929 muzyki na instrumentach dętych w 2 godz. tygodniowo.

Zajączkowski Zdzisław, wychowawca kl. IVb i od 8 maja kl. IIIb, uczył hist. w kl. I, II, IVa, IVb i geogr. w kl. I, II, IIIb, IVa, IVb; tyg. godz. 23 w I-em, a 20 w II półroczu. Nadto od 8 maja uczył j. pol. w kl. IIIb w 4 godz. tygodniowo.

II. Zmiany i ruch w gronie nauczycielskiem w ciągu roku sprawozdawczego.

a) **Hexłówna Marja**, j. w., przyjęta jako kontraktowa nauczycielka śpiewu od dnia 22 września 1928 (umowa zatwierdzona rozp. K. O. S. K. z 27 września 1928 L. II-10973/29).

Dr. Krupa Władysław, j. w., jako kontraktowy lekarz szkolny zatwierdzony w dalszym ciągu rozp. K. O. S. K. z 17 sierpnia 1928 L. II-8472/28.

Landfisch Mojżesz, j. w., jako kontraktowy nauczyciel religii

moż. zatwierdzony w dalszym ciągu rozp. K. O. S. K. z 13 sierp. 1928 L. II-8757/28.

Nater Józef, j. w., przyjęty jako kontraktowy nauczyciel muzyki od dnia 1 lutego 1929 (umowa zatwierdzona rozp. K. O. S. K. z 19 lutego 1929 L. II-1537/29).

Dr. Suwada Maciej, j. w., jako nauczyciel kontraktowy zatwierdzony w dalszym ciągu rozp. K. O. S. K. z 14 sierp. 1928 L. II-7694/28, mianowany został od dnia 1 lutego 1929 nauczycielem tymczasowym rozp. K. O. S. K. z 13 stycznia 1929 L. II-472/29.

Wilczyński Stanisław, profesor, przeniesiony na własną prośbę do państw. gimn. w Mysłowicach od dnia 1 września 1928 (Min. W. R. i O. P. rozp. z 21 maja 1928 Nr. II-7438/28, K. O. S. K. rozp. z 16 lipca 1928 L. II-8004/28).

Zajączkowski Zdzisław, j. w., jako nauczyciel kontraktowy zatwierdzony w dalszym ciągu rozp. K. O. S. K. z 14 sierp. 1928 L. II-8959/28.

Dekret ustalenia i tytuł profesora otrzymali rozp. Kuratorjum O. S. K.: **Bielczyk Karol** (15 kwiet. 1929 Nr. II-3853/29 i 3854/29), **ks. Bogacz Andrzej** (15 kwiet. 1929 Nr. II-3856/29 i 3857/29), **Fischer Stanisław** (15 kwiet. 1929 Nr. II-3865/29 i 3866/29), **Galas Piotr** (15 kwiet. 1929 Nr. II-3867/29 i 3868/29), **Janik Władysław** (15 kwiet. 1929 Nr. II-3870/29 i 3871/29), **Kazior Bolesław** (15 kwiet. 1929 Nr. II-3878/29 i 3879/29), **Kruczkiewicz Józef** (15 kwiet. 1929 Nr. II-3881/29 i 5314/29), **dr. Majcher Wincenty** (16 kwiet. 1929 Nr. II-3927/29 i 3928/29), **Migdał Antoni** (16 kwiet. 1929 Nr. II-3929/29 i 3930/29), **Nowak Bronisław** (16 kwiet. 1929 Nr. II-3933/29 i 3934/29), **Rusin Władysław** (16 kwiet. 1929 Nr. II-3940/29 i 3941/29), **Serwin Bogusław** (16 kwiet. 1929 Nr. II-3943/29 i 3944/29), **Stokłosa Jan** (16 kwiet. 1929 Nr. II-3946/29 i 3947/29), **Trzpis Henryk** (16 kwiet. 1929 Nr. II-3949/29 i 3950/29), **Tyczka Franciszek** (16 kwiet. 1929 Nr. II-3951/29 i 3952/29), **Urbanek Józef** (16 kwiet. 1929 Nr. 3954/29 i 4/5 1929 Nr. II-4492/29).

Dekret ustalenia otrzymali: **Lipiński Stefan** (16 kwiet. 1929 Nr. II-3925/29), **Słuszkiewiczówna Emilja** (16 kwiet. 1929 Nr. II-3948/29), inż. **Tryszczyłówna Janina** (16 kwiet. 1929 Nr. II-3953/29), **Waydowicz Stanisław** (16 kwiet. 1929 Nr. II-3955/29).

b) **Migdał Antoni**, j. w., otrzymał urlop na miesiąc listopad na kurs obrony przeciwgazowej (K. O. S. K. rozp. z 25 paźdz. 1928 L. II-11765/28).

Serwin Bogusław, j. w., otrzymał urlop dla poratowania zdrowia od 1 marca 1929 do końca r. szk. (K. O. S. K. rozp. z 6 marca 1929 L. II-2466/29).

Inż. Tryszczyłówna Janina, j. w., otrzymała bezpłatny urlop na wrzesień i październik 1928 celem złożenia egzaminu (Min. W. R. i O. P. rozp. z 30 czerw. 1928 Nr. II-10030 28; K. O. S. K. rozp. z 25 lipca 1928 L. II-8276 28).

Trzpis Henryk, j. w., otrzymał na rok 1928/29 i 1929/30 bezpłatny urlop dla kierowania pryw. seminarjum naucz. żeń. w Bochni (Min. W. R. i O. P. rozp. z 14 czerw. 1928 Nr. II-4262/28; K. O. S. K. rozp. z 26 lipca 1928 L. II-7193 28 i Min. W. R. i O. P. rozp. z 6 kwiet. 1929 Nr. II-8924/29; K. O. S. K. rozp. z 16 kwiet. 1929 L. II-3762/29).

III. Pomieszczenie zakładu i służba z końcem roku sprawozdawczego.

Zakład mieści się w dwupiętrowym budynku, będącym własnością Państwa i obejmującym 12 sal szkolnych, sale na zbiory naukowe, salę wykładową dla nauki fizyki, pracownię fizykalną i pracownię dla robót ręcznych, 2 sale dla Dyrekcji i nauczycieli, salę gimnastyczną, 4 ubikacje z umywalniami dla uczniów, tudzież dziedziniec, jako boisko na gry i zabawy, na którym znajduje się również kort tenisowy; nadto mieszkanie dla dyrektora i dla jednego woźnego.

Dla pomieszczenia 3 klas donajęte są trzy ubikacje w pobliskiej realności p. Górówny.

W tym roku szkolnym zostały wymienione zniszczone podłogi miękkie na dębową posadzkę we wszystkich salach szkolnych i w gabinecie fizykalnym, tudzież na korytarzach I i II piętra; nadto uzupełniono pracownię fizykalną przez urządzenie w niej instalacji elektrycznej i wodociągowej tudzież digestorium dla ćwiczeń chemicznych.

Starsi woźni: **Chudzik Jan,**
Romanowski Karol,
Woźny: **Kieliszek Jan.**

IV. Nauka.

a) Rok szkolny 1928/29 rozpoczął się uroczystem nabżeniem dnia 3 września 1928.

W dniach od 26 do 29 listopada przeprowadził lustrację zakładu Wizytator O. S. K. JWP. Stanisław Wrzosek i zakończył ją konferencją polustracyjną dnia 29 listopada. W czasie lustracji w dniu 28 listopada zwiedził zakład i był obecnym na kilku lekcjach również Naczelnik Wydziału II. JWP. Feliks Przyjemski.

Zakończono rok szkolny dnia 28 czerwca 1929.

b) Nauka odbywała się ściśle wedle nowych planów ministerjalnych dla typu humanistycznego.

Bliższe wyjaśnienia co do przedmiotów i ilości godzin tygodniowej nauki w przyszłym roku szkolnym zawiera dołączona na końcu tabelka.

c) Wykaz wycieczek naukowych i ćwiczeń praktycznych.

Wycieczki geograficzne: Kl. I. a) Odbyto kilka wycieczek w okolice Bochni celem poznania: widnokregu, stron świata, form rzeźby terenu, wód okolic Bochni, wsi i jej gospodarstwa, krajobrazu.

b) Ćwiczenia w terenie: pomiar długości (krok, czas, taśma miernicza, sposób schodkowania na pochyłości), tyczenie prostych, prostopadłych do danej prostej, pomiary wysokości (barometr, zakosy), wymierzanie i odtwarzanie w terenie prostych i figur prostokątnych, podanych w podziałce; do ćwiczeń używano przyrządów kompletu geodezyjnego dr. W. Jezierskiego.

Kl. II. Odbyto parę wycieczek w celu powtórzenia i pogłębienia materiału zeszłorocznego.

Wycieczki przyrodnicze: Kl. I. Odbyto 9 wycieczek, których terenem były: 1) Pola między Łapczycą a Kolanowem (obserwacja korzeni i pędu nadziemnego — kapusta); 2) Las kolanowski (oglądanie kwiatów, zbieranie owoców); 3) Łychów (pęd, łodyga, ulistnienie, zbieranie owoców i nasion); 4) Uzbornia — Murowianka (opadanie liści, zbiór owoców, nasion i liści); 5) Buczków (krajobraz wiosenny, kiełkowanie nasion); 6) Las kolanowski (kwitnienie drzew, opylanie); 7) Łychów (rośliny pierwiośnia); 8) Nadrabie i Buczków (chrabąszcz, zapylenie przez owady); 9) Pola na Trynitis (obserwacja zbóż, zapylenie kwiatu żyta).

Kl. II. Wycieczek 6: 1) Łychów przez Uzbornię (pąki zimowe, ulistnienie, zbiór materiału); 2) Las kolanowski (owoce, kwiaty, owady, ptaki); 3) Przysieki (pokrój drzew, krzewów porą późnojesienną); 4) Kurów (fauna i flora przedwiośnia); 5) Buczków (pąki rozwijające się, owady, poszukiwanie gadów); 6) Łapczyca (flora i fauna późną wiosną).

Kl. III. Wycieczki 3: 1) Las kolanowski (zbiór liści, Campanulaceae); 2) Łychowskie pola (Compositae, Labiatae); 3) Łychów (las, zbiór liści, pokrój drzew).

Ćwiczenia praktyczne w pracowni fizycznej i chemicznej:

W miarę uzupełniania pomocy naukowych do ćwiczeń praktycznych wykonują uczniowie odpowiednich klas coraz więcej ćwiczeń samodzielnie w grupach po 3—4 uczniów. W b. r. szk. były przerabiane następujące ćwiczenia:

Z chemji: Badanie ogólnych własności minerałów (twardość, rysa, łupliwość, rozpuszczalność, smak, zapach). Filtrowanie, dekantacja, destylacja, sporządzanie i badanie roztworów, krystalizacja. Zginanie rurek szklanych. Prażenie gipsu, lepienie bryłek. Badanie wapienia i wapna palonego w zachowaniu się pod wpływem wody i kwasu solnego. Rozróżnianie zjawisk fizycznych i chemicznych. Analiza zjawiska palenia się. Stwierdzenie, że powietrze jest mieszaniną tlenu i azotu. Otrzymywanie i badanie własności bezwodnika węglowego. Badanie zachowania się siarki podczas ogrzewania w próbówce; otrzymanie FeS. Otrzymanie tlenu z nadmanganianu potasu i spalenie w tlenie siarki, węgla, sodu, magnezu; otrzymywanie tlenków, zasad, soli. Badanie kwasów i zasad. Przykłady analizy chemicznej: wykrywanie soli srebra, miedzi, rtęci, żelaza, wapnia (katjony) oraz azotanów, siarczanów, węglanów, chlorków, bromków, jodków (aniony).

Z fizyki: Pomiar długości (suwak, mikrometr), powierzchni, objętości (bryły nieregularne), ważenie z dokładnością do 0·001 g. Pomiar przyspieszenia ziemskiego zapomocą wahadła. Oznaczanie ciężaru właściwego ciał stałych i cieczy na zasadzie prawa Archimedesesa, nadto cieczy przy użyciu piknometru i areometru. Badanie zachowania się ciał stałych, cieczy i gazów pod wpływem ogrzewania. Sporządzanie termometru. Badanie zachowania się wody przy oziębianiu aż do zamrożenia. Mieszaniny mrożące i sztuczny lód. Wyznaczanie ciepła właściwego ciał stałych, ciepła topnienia lodu i wrzenia wody. Badanie przewodnictwa cieplnego metali, szkła i cieczy.

Badanie własności magnezów; sporządzanie igły magnezowej. Elektroliza wody, siarczanu miedzi i soli kuchennej; galwaniczne miedziowanie. Łuk Volty. Działanie ciepłe prądu. Sporządzanie elektromagnesów.

Badanie obrazów wytwarzanych przez zwierciadła i soczewki. Badanie widma ciał stałych, gazów i par; widmo absorbcyjne sodu. Zjawisko uginania się światła i pomiar długości fali świetlnej zapomocą spektrometru.

Nadto przy nauce przyrodoznawstwa w kl. IV badano mikroskopowo komórki roślinne żywe i martwe, tkanki, grzybnię i zarodnię pleśniaka, drożdże, bakterje, przedrośla paproci i tkanki zwierzęce.

Wreszcie uczniowie klasy IIIa i IIIb odbyli pod kierunkiem nauczycielki 3 wycieczki do kotłowni, hali maszyn i warsztatów mechanicznych w salinach bocheńskich, gdzie się zapoznali z nowoczesnym urządzeniem kotłów i maszyny parowej oraz dynamo-maszyny.

Tematy wypracowań piśmiennych.

Z języka polskiego:

KLASA IVa.

1. Jakie uczucia i myśli budzi w nas widok pól po żniwach? (dom.) — 2. Pogrzeb Patroklosa. (szk.) — 3. W czym objawia się u „Głupiego Franka“ miłość ziemi i mienia ojczystego? (szk.) — 4. Charakterystyka Grażyny. (szk.) — 5. Jakie miasta czy okolice Polski pragnąłbym zwiedzić i dlaczego? (dom.) — 6. Gdzie i dlaczego wolałbym mieszkać, na wsi czy w mieście? (dom.) — 7. Zalety i wady Rzędziana. (szk.) — 8. Chwała Maratonu. (szk.) — 9. Moje zamiary na przyszłość. (szk.) — 10. Szkodliwość alkoholu. (dom.).

KLASA IVb.

1. Moje ciekawe przygody w czasie wakacyj. (dom.) — 2. Walka Achillesa z Hektorem. (szk.) — 3. Postać „Głupiego Franka“, jego stosunek do ziemi i ludzi. (szk.) — 4. Bohaterska śmierć i pogrzeb Grażyny. (szk.) — 5. Jakie kraje czy okolice Polski pragnąłbym zwiedzić i dlaczego? (dom.) — 6. Moje najmilsze wspomnienia z lat dziecinnych. (dom.) — 7. Ucieczka Zagłoby z Heleną. (szk.) — 8. Przemówienie Miltjadesa. (Na podstawie „Maratonu“.) (szk.) — 9. Drugi triumwirat. (Na podstawie nauki historii). (szk.) — 10. Walka o ziemię. (Na podst. „Placówki“ Prusa). (dom.)

KLASA Va.

1. Wyspa czarodziejki Kirki. (Na podst. „Odyssei“). (szk.) —
2. Odpowiedz na następujące 2 pytania: a) Co wiesz o P. K. O.? — b) Dlaczego należy oszczędzać? (szk.) —
3. Krajobraz nadrabski w jesieni. (szk.) —
4. Figury Ewangelistów w wielkim ołtarzu bocheńskiej fary. (Próba charakterystyki.) (dom.) —
5. O ile zamek Horeszków, opisany w „P. Tadeuszu“ mógł być podobny do zamku Lubomirskich w Wiśniczu. (dom.) —
6. Gerwazy w czasie spowiedzi ks. Robaka. (szk.) —
7. Obowiązki nasze wobec zwierząt. (dom.) —
8. Kaplica na Murowiance. (szk.) —
9. Śmierć Hatfy. (Na podst. „Ojca zadżumionych“.) (szk.) —
10. Wnętrze lasu w czerwcu. (dom.).

KLASA Vb.

1. O ile i dlaczego nie spełniły się całkowicie plany, jakie snułem na tegoroczne wakacje? (dom.) —
2. Przykłady gościnności greckiej. (Na podstawie lektury „Odyssei“). (szk.) —
3. Historia zamku Horeszków. (szk.) —
4. Dzisiejsze zastosowanie elektryczności. (dom.) —
5. Postać i domostwo Maćka Dobrzyńskiego. (szk.) —
6. Ogień jako wróg i dobrodziej ludzkości. (dom.) —
7. Wina i pokuta Jacka Soplicy. (szk.) —
8. Wzrastanie bólu i rozpacz Araba w „Ojcu zadżumionych“. (szk.) —
9. Skreślić obrany dowolnie obraz przyrody. (dom.) —
10. Charakterystyka jednej z głównych postaci w „Zemście“ Fredry. (szk.).

KLASA VIa.

1. Przemowa do kolegów przy rozpoczęciu nowego roku szkolnego. (dom.) —
2. Gospodarskie zajęcia i przyjemności szlachcica-ziemianina w XVI wieku. (Na podstawie lektury wyjątków z „Żywota człowieka poczciwego“ Reja.) (szk.) —
3. Wielkość i piękno idei przewodniej „Antygony“. (szk.) —
4. Bogactwo i szczerść liryki J. Kochanowskiego. (szk.) —
5. W jaki sposób wyobrażam sobie upiększenie miasta Bochni? (dom.) —
6. Moje refleksje i postanowienia na widok biednych. (dom.) —
7. Dlaczego skąpiec Moljera budzi w nas wesołość i zarazem litość. (szk.) —
8. Rozwój satyry w literaturze polskiej w okresie St. Augusta. (szk.) —
9. Na czym polega prawdziwe koleżeństwo? (W formie dialogu). (dom.) —
10. „Powrót posła“ Niemcewicza jako obraz społeczno-politycznych przekonań i dążeń dwóch stronnictw Sejmu Wielkiego. (szk.).

KLASA VIb.

1. Dokładny program moich zamierzonych prac, zwłaszcza lektur na bieżący rok szkolny; uzasadnić ich wybór i rozkład. (dom.) — 2. Ocena poglądów Reja na obywatelskie wychowanie i życie szlachty. (szk.) — 3. Wyjaśnić, na czym polega konflikt tragiczny w „Antygonie”. (szk.) — 4. Bogactwo i szczerłość liryki J. Kochanowskiego. (szk.) — 5. Walka człowieka z oporem przestrzeni i znaczenie jej opanowania dla życia. (dom.) — 6. Referat z przeczytanej w pierwszym półroczu książki, która mi się najbardziej podobała. (dom.) — 7. W czym i jak ujawnia się skąpstwo Harpagona? (szk.) — 8. Krasicki jako satyryk. (szk.) — 9. Jaką wartość ma uczucie przyjaźni? (W formie listu) (dom.) — 10. Ujemne postaci w „Powrocie posła” Niemcewicza. (szk.)

KLASA VIIa.

1. Jak wyobrażam sobie swoją przyszłość i co zamierzam uczynić dla jej osiągnięcia? (dom.) — 2. Odpowiedz na następujące pytania: a) Co wiesz o P. K. O.? b) Dlaczego należy oszczędzać? (szk.) — 3. Zwiastuny przełomu w literaturze polskiej na początku XIX wieku. (szk.) — 4. Pierwiastki klasyczne i romantyczne w utworach Mickiewicza z I okresu jego twórczości. (dom.) — 5. Przeżycia Mickiewicza w czasie podróży po Krymie. (szk.) — 6. Jacy bohaterowie pociągają najbardziej moją wyobraźnię i uczucie. (dom.) — 7. Wojewoda i Miecznik, reprezentanci dwóch warstw społecznych. (szk.) — 8. Gustaw i Konrad, dwa oblicza poety. (dom.) — 9. W czym uznaję najwyższą wartość „P. Tadeusza”? (szk.) — 10. Myśli i serce poety w „Anhellim”. (szk.)

KLASA VIIb.

1. Jak wyobrażam sobie swoją przyszłość i co zamierzam uczynić dla jej osiągnięcia? (dom.) — 2. Odpowiedz na następujące dwa pytania: a) Co wiesz o P. K. O.? b) Dlaczego należy oszczędzać? (szk.) — 3. Teorje literackie Brodzińskiego. (szk.) — 4. Pierwiastki klasyczne i romantyczne w utworach Mickiewicza z I okresu jego twórczości. (dom.) — 5. Pierwiastek ludowy w balladach Mickiewicza. (szk.) — 6. Jacy bohaterowie pociągają najbardziej moją wyobraźnię i uczucie? (dom.) — 7. „Marja” i „Grażyna”, podobieństwa i różnice. (szk.) — 8. Gustaw i Konrad, dwa oblicza poety. (dom.) — 9. „Pan Tadeusz” jako artystyczne uniesmiertelnienie polskości. (szk.) — 10. Przyczyny klęski Wenedów. (szk.)

KLASA VIIc.

1. Jak wyobrażam sobie swoją przyszłość i co zamierzam uczynić dla jej osiągnięcia? (dom.) — 2. Jak w kl. VIIa. (szk.) — 3. Praca Mickiewicza w związkach młodzieży wileńskiej. (szk.) — 4. Jak w kl. VIIa. — 5. Dzieje Gustawa. (szk.) — 6. Jak w kl. VIIa. — 7. Tło historyczne „Marji“ (szk.) — 8. Jak w kl. VIIa. — 9. Co najbardziej cenię w „Panu Tadeuszu“. (szk.) — 10. Lilla Weneda i Rosa Weneda. (dom).

KLASA VIIIa + b.

1. Rozwinąć na tle charakterystyki hr. Henryka myśl poety zawartą w słowach: „Przez ciebie płynie strumień piękności, ale ty nie jesteś pięknością“. (szk.) — 2. Odpowiedz na następujące dwa pytania: a) Co wiesz o P. K. O.? b) Dlaczego należy oszczędzać. (szk.) — 3. Ambicja jako podnieta zarówno dobrych jak i złych czynów. (Rozprawka) (dom.) — 4. Wyjaśnić myśl zawartą w słowach Irydjona: „Z błędów wyszliśmy, ale błędy ojców ogniwami synom. (szk.) — 5. Do wyboru: a) Polska w wizji Zygmunta Krasieńskiego lub b) W dziesiątą rocznicę odzyskania niepodległości. (Przemówienie) (dom.) — 6. Ideologia Asnyka. (szk.) — 7. Iluzja i halucynacja w pomysłach poetyckich St. Wyspiańskiego. (szk.) — 8. Gnõthi sautõn. (szk.)

Z języka niemieckiego:

KLASA IVa.

1. Wie entsteht aus dem Getreidekörnlein unser tägliches Brot? — 2. Die beiden Pflüge. (Inhaltsangabe.) — 3. Der Wald und sein Nutzen. — 4. Welche Pflanzen liefern uns den Stoff zu unserer Kleidung. — 5. Über den Nutzen der Haustiere. — 6. Die Heintzelmännchen und der Schneider. — 7. Die drei Meisterstücke. (Inhaltsangabe). — 8. Welche Arbeiter sind bei dem Bau einer Fabrik beschäftigt und was für Arbeiten werden von ihnen verrichtet? — 9. Der Markttag in Bochnia. — 10. Mein Ausflug nach N. — 11. Unsere Stadt. — 12. Welche Verkehrsmittel stehen uns heute zu Gebote.

KLASA IVb.

1. Die Beschreibung des Erntefestes in meinem Heimatsorte. — 2. Warum ist die landwirtschaftliche Schule für jeden Bauernsohn von grosser Bedeutung und was lernt er dort? — 3. Was für

Menschen schildert der Dichter in dem Gedichte „Die beiden Pflüge“. — 4. Wie entsteht unsere Kleidung? — 5. Wie sieht das Innere einer Schneiderwerkstätte aus? — 6. Auf welche Weise ist die Unschuldigkeit des armen Goldschmiedlehrlings Robert erwiesen worden? — 7. Auf welche Weise ist die Ehrlichkeit des armen Tischlers belohnt worden? — 8. Wie baut man eine Fabrik und welchen Nutzen bringt sie den Arbeitern. — 9. Wie erhalten wir das Eisen und was für Gattungen von Eisen unterscheiden wir? — 10. Die Erfindung der Dampfmaschine und ihre Beschreibung. — 11. Ein Markttag in Bochnia. — 12. Die Bedeutung moderner Verkehrsmittel für Handel und Industrie.

KLASA Va.

1. Der bestrafte Ehrgeiz Gesslers. — 2. Pestalozzis Verdienste um das Schulwesen. — 3. Die reizende Lage Heidelbergs. — 4. Eile mit Weile. — 5. Schillers Abenteuer in Lorch. — 6. Münchens Monumentalbauten. — 7. Verplaudern ist schädlich — verschweigen ist gut. — 8. Watzmanns tragisches Ende. — 9. Die schönsten Gemälde Dürers. — 10. Der Bauer und der gierige Goldschmied.

KLASA Vb.

1. Die Beschäftigungen der Älpler. — 2. An der Kinzig. — 3. Schöne Momente aus dem Leben des Tannenbaums. — 4. Schillers Geburtsort. — 5. München als Sitz der schönen Künste. — 6. Eckart als Kinderfreund. — 7. Das Theater in Oberammergau. — 8. Woran die Pläne Kaschnurs scheiterten? — 9. Das „Männleinlaufen“ in Nürnberg. — 10. Erste Komposition Mozarts.

KLASA VIa.

1. Die Spuren der slavischen Bevölkerung Sachsens. — 2. Dresdens Sehenswürdigkeiten. — 3. Goethes jugendliche Streiche. — 4. Das Wunder am Main. — 5. Kaiser Rotbart in der deutschen Sage. — 6. Die Albernheit der Schildbürger. — 7. Der schlaue Landgraf. — 8. Erscheinungen aus der Geisterwelt im Gedichte Goethes „Erlkönig“. — 9. An der Weser. — 10. Die verhängnisvolle Spindel.

KLASA VIb.

1. Rübezahl als Menschenfreund. — 2. Das Industriegebiet in Sachsen. — 3. Der „Römer“ in Frankfurt. — 4. Wie die Schildbürger ihr Rathaus beleuchten wollten. — 5. Die Sage von der

Wunderblume. — 6. Sorgen, die dem Gutenberg seine Erfindung bereitete. — 7. Der boshafte Geizhals. — 8. Wie Loreley den Pfalzgrafen ausgerichtet. — 9. Der rachsüchtige Teufel. — 10. Humoristische Züge in Heines „Reisebildern“.

KLASA VIIa.

1. Inwiefern bildet im Trauerspiel „Emilia Galotti“ die Conti-Szene eigentliche Exposition? — 2. Allgemeine Charakteristik der Germanen und ihre Kriegführung. — 3. Die Charakteristik Emiliens auf Grund der Aussage des Prinzen und des Malers Conti. („Emilja Galotti“ IV Auftritt.) — 4. Die romanischen Kirchenbauten von St. Gallen und Worms in Deutschland. (Eine Beschreibung.) — 5. Der Tod des Grafen Appiani. (Eine Beschreibung.) — 6. Kirchliche und soziale Zustände in Deutschland zur Zeit der Reformation.

KLASA VIIb.

1. Die Anschauungen des Malers Conti über die plastische Kunst. (Nach der Schullektüre: „Emilia Galotti“.) — 2. Allgemeine Charakteristik der Germanen und ihre Kriegführung. — 3. Irrtümliche Auffassung des Christentums bei den alten Deutschen. — 4. Charakteristische Merkmale des gotischen Baustils. — 5. Emiliens Erzählung von dem Zusammentreffen mit dem Prinzen in der Kirche. — 6. Frankreichs Einfluß auf die deutsche Kultur im 17. Jahrhundert.

KLASA VIIc.

1. Es ist zu beweisen, ob das Trauerspiel „Emilia Galotti“ klassisches Drama ist oder nicht. — 2. Allgemeine Charakteristik der Germanen und ihre Kriegführung. — 3. Die Verdienste Karls des Großen um die fränkischen Schulen. — 4. Die Beschreibung des wogenden Meeres in der Schillerschen Ballade „Der Taucher“. — 5. Rolands Heldentaten und sein Tod. — 6. Emiliens Tod. (Nach der Schullektüre „Emilia Galotti“.)

KLASA VIIIa + b.

1. Die isticischen Spiele. Nach Schillers Gedicht: „Die Kraniche des Ibykus“. — 2. Die Vorfabel zu Goethes „Iphigenie auf Tauris“. — 3. Wie führt Goethe in der Iphigenie die Lösung des dramatischen Konfliktes herbei. — 4. Die Bedrückung der Schweizer durch die Vögte im I Aufzuge von Schillers „Wilhelm Tell“. — 5. Tells Haus und seine Bewohner.

---

e) **Dobrowolna lektura uzupełniająca.**

Z religji:

KLASA VII.

1. O masonerji (Świdorski). — 2. Etyka starozakonna (Migdał). — 3. Genjusz chrześcijaństwa, Chateaubriand (Urbanek.) — 4. Niebezpieczeństwo komunizmu (Ptaśnik).

KLASA VIII.

1. Ideowy charakter gimnazjalisty (Lesiowicz). — 2. Kilka uwag o rozwoju duszy (Długosz). — 3. W przededniu kanonizacji bł. Andrzeja Boboli (Waligóra). — 4. Niezapomniany bohater, O. Beyzym (Piotrowicz). — 5. Gdzie drogi moje albo wybór stanu (Szewczyk).

Z języka polskiego:

KLASA Va.

1. Sienkiewicza Krzyżacy (Cierniak, Florczyk, Huminiłowicz, Kądziela, Kita, Mucha, Nowotarski, Rusinówna, Traczewski), Quo vadis (Cierniak, Florczyk, Huminiłowicz, Janotka, Kicia, Kita, Kowalik, Mucha, Rusinówna, Wnęk), W pustyni i puszcy (Ziembra). — 2. Kraszewskiego Chata za wsią (Kądziela), Hrabina Cosel (Ziembra). — 3. Korzeniowskiego Kolokacja (Cierniak, Kowalik, Mucha). — 4. Orzeszkowej Marta (Kułaga). — 5. Rodziewiczówny Dewajtis (Janotka), Pożary i zgliszcza (Rosiek, Tabor).

KLASA Vb.

1. Kraszewskiego Historja o Janaszu Korczaku (Więckowski), Dziecię starego miasta (Lech, Stabrawa, Czuma, Nabielec, Pagacz, Stal J., Więckowski), Morituri (Jagielka, Plebańczyk), Powrót do gniazda (Nabielec, Plebańczyk, Stal J.). — 2. Fredry Cudzoziemczynna (Jagielka, Mączka St., Nabielec, Plebańczyk, Stal J., Więckowski), Dożywocie (Jagielka, Kwapniewski, Mączka St., Plebańczyk, Siarzewski, Stal J., Więckowski), Pan Geldhab (Białek, Gałka, Jagielka, Kwapniewski, Plebańczyk, Stal J., Więckowski). — 3. Orzeszkowej Meir Ezofowicz (Plebańczyk, Siarzewski, Więckowski). — 4. Sienkiewicza Krzyżacy (Mączka St., Mączka T., Pagacz, Plebańczyk, Stabrawa, Więckowski), Pan Wołodyjowski (Lech, Mączka St., Plebańczyk, Siarzewski, Stabrawa, Więckowski). — 5. Blizińskiego Pan Damazy (Mączka St.). — 6. Słowackiego Baladyr (Białek, Gałka, Lech, Nabielec, Stabrawa, Stal J.).

KLASA VIa.

1. Sofoklesa Król Edyp (Piekło E), Elektra (Janik). — 2. Prusa Faraon (Ryba). — 3. Kraszewskiego Stach z Konar (Lohn). — 4. Sienkiewicza Quo vadis (Piekło E.), Potop (Osika).

KLASA VIb.

1. Kraszewskiego Morituri (Bujak, Fabiański, Koczanowski, Opid). — 2. Sofoklesa Król Edyp (Czubek, Dzięgiel, Koczanowski, Madej, Pilch, Małkówna, Słowik, Świątek T., Zdebski), Elektra (Albińska, Kłósek St., Koczanowski, Machnicki, Madej, Świątek R., Świątek T.). — 3. Moliera Świętoszek (Koczanowski, Kucharczyk, Zdebski). — 4. Szekspira Kupiec wenecki (Machnicki, Opid). — 5. Prusa Anielka, Lalka (Świątek R., Świątek T.). — 6. Żeromskiego Ludzie bezdomni (Słowik).

KLASA VIIa.

1. Byrona Powieści poetyckie (Ptaśnik). — 2. Szekspira Kupiec wenecki, Sen nocy letniej, Król Lear, Hamlet (Einhorn, Miarka, Migdał, Ptaśnik, Serwin, Świdorski, Urbanek, Wilczyński, Edelheitówna, Fischerówna, Lewkonowiczówna).

KLASA VIIb.

1. Waltera Scotta Waverley (Pagacz). — 2. Słowackiego Dalsze pieśni Beniowskiego (Para, Derendał). — 3. Żeromskiego Ludzie bezdomni (Małota), Mindowe, Marja Stuart, Mazepa (Pagacz, Bieniek, Styczeń, Kut, Czyżewicz).

KLASA VIIc.

1. Byrona Powieści poetyckie (Obtułowicz). — 2. Szekspira Kupiec wenecki, Burza, Sen nocy letniej (Muskala, Obtułowicz, Słonczyński). — 3. Słowackiego Mindowe, Marja Stuart, Kordjan, Mazepa (Drabik, Ignacyk, Kuszlik, Pytłosz, Ślusarz, Schwab, Trojak).

Z języka łacińskiego:

KLASA Vb.

1. Cezara Wojna gallicka (II, 1-3, 5-11) (Czuma, Pagacz). — 2. Cycerona Listy (5) (Jakubowicz, Plebańczyk, Więckowski). — 3. Korneliusza Neposa Temistokles (Gałka, Nabielec, Plebańczyk, Stal J., Więckowski), Hannibal (Nabielec, Stal J., Więckowski).

KLASA VIIa.

1. Ciceronis Pro Archia poeta (Edelheitówna, Lewkonowiczówna, Wilczyński), In Catilinam I (Schön). — 2. Vergili Ecloga IV (Budyś, Edelheitówna, Einhorn, Migdał, Porwicz, Ptaśnik, Schiff, Świderski, Urbanek), Georgica III. 1-48 (Ptaśnik, Świderski), Georg. IV. 149-227 (Budyś, Edelheitówna, Migdał, Porwicz, Ptaśnik, Urbanek), Aeneis III (Serwin), Aeneis V (Olejak). — 3. Sarbiewskiego Lechiados I. XI fragmentum (Świderski).

KLASA VIIb.

1. Vergili Aeneis III (Bieniek, Elsner), Georgica II. 136-176 (Kukła), Georg. III. 75-112; 179-208 (Kukła Pagacz), Georg. IV. 149-227 (Pagacz).

Z języka niemieckiego:

KLASA VIIa.

1. Goethe, Faust, Reinecke Fuchs, Götz von Berlichingen, Iphigenie auf Tauris, Wilhelm Meisters Lehr- und -Wanderjahre, Aus meinem Leben (Schön). — 2. Schiller, Die Verschwörung des Fiesco zu Genua (Schön), Räuber (Schiff). — 3. Lessing, Minna von Barnhelm (Migdał, Wilczyński), Laokoon (Schön), Nathan der Weise (Einhorn, Schön), Miss Sara Sampson (Schön). — 4. Byron, Die Braut von Abydos, Korsar (Schön). — 5. Shakespeare, Sommernachtstraum (Schön). — 6. Ibsen, Volksfeind (Schön, Wilczyński), Baumeister Solness (Edelheitówna). — 7. Bellermann, Schiller (Schön).

KLASA VIIc.

1. Goethe, Die Leiden des jungen Werthers. — 2. Lessing, Miss Sara Sampson (Rudnik).

Z historii:

KLASA VIa i b.

1. Spamer-Szczepański, Historji powszechnej cz. III, 2 t. (Jarosz). — 2. Koneczny „Różnolitość cywilizacyjna Słowian“ (Kunze). — 3. Kubali Szkice historyczne (Koczanowski). Ponadto znaczna liczba uczennic i uczniów złożyła po kilka wyjątków z tekstów źródłowych, bądź też przeczytała opracowania historyczne, potrzebne do wykładów na Kółku historycznym.

f) Pomoce naukowe.

1) **Biblioteka nauczycielska** liczy 3486 dzieł w 6075 tomach; w tem b. r. szk. zakupiono dzieł 17, otrzymano 5; nadto sprawozdań polskich 703.

2) **Biblioteka dla uczniów polska** liczy 2082 dzieła w 2300 tomach. Uczniowie Porębski Zb. z Vb i Groblicki Fr. z IIIa podarowali po jednej książce. Z biblioteki, otwartej w poniedziałki i wtorki, korzystało 302 uczniów i wypożyczyło 3195 książek. Kwotę 2 zł. 30 gr., zebraną za przetrzymywanie książek ponad 2 tygodnie, obrócono na oprawę książek. Przy wypożyczaniu książek pomagali uczniowie: Międał Ed. z II, Inwałd J. z Va, Lohn Zb. z VIa i Pachuta J. z VIIIa, za co im zawiadowca biblioteki szczerze dziękuje.

3) **Biblioteka dla uczniów niemiecka** liczy 465 dzieł w 832 tomach. Z biblioteki korzystało 38 uczniów, wypożyczając 120 książek.

4) **Gabinet archeologiczny** posiada: 13 dzieł, 1 model domu rzymskiego, 8 odlewów gipsowych (3 biusty, 5 modeli stylów archit. staroż.), 74 obrazy, 10 tablic i 8 atlasów.

5) **Gabinet historyczno-geograficzny** posiada: komplet mierniczy dra Jezierskiego do pomiarów geodezyjnych, 58 map historycznych, 114 geograficznych, 5 plastycznych, 4 globusy, 150 obrazów historycznych i 163 geograficzne. Z tego 5 map i przyrząd mierniczy zakupiono w b. r. szk.

6) **Gabinet fizyczny** posiada 580 przyrządów, z których w b. r. zakupiono: epidiaskop „Semi-Traianus“ z odpowiednimi ramkami, ekran srebrzony, monochord, termometr okienny, 10 kompletów do ćwiczeń z optyki, 10 lasek szklanych i ebonitowych, 10 przyrządów do elektrolizy i znaczną ilość przyborów do ćwiczeń chemicznych.

7) **Gabinet przyrodniczy** posiada w dziale zoologii 160 okazów wypchanych, 6 szkieletów, 17 preparatów w słojach, 5 akwarjów szklanych, 12 modeli, 1 atlas, 124 tablice ściennie; w dziale botaniki 101 modeli, 208 tablic ściennych; w dziale mineralogii 150 pudełek z minerałami, 200 skamielin, 73 tablice. Nadto dla pracowni biologicznej posiada gabinet 10 mikroskopów i mikroskop projekcyjny t. zw. mikrolyt.

8) **Pracownie szkolne** obejmują: 3 warsztaty stolarskie, 1 ławkę do robót ośnikiem i 285 narzędzi; maszynę introligatorską, prasę i 74 sztuki przyborów.

9) **Orkiestra** posiada 23 instrumenty i niewielki zbiór utworów muzycznych.

g) Lekcje pokazowe.

Celem podniesienia poziomu metodycznego nauki odbywały się w b. r. szk. lekcje pokazowe, wspólne dla grona tutejszego zakładu i miejscowego seminarjum nauczycielskiego żeńskiego: dnia 30 października lekcja dyrektora seminarjum, H. Trzypisa z języka polskiego na IV kursie (realne i przenośne znaczenie wyrazów); dnia 23 listopada lekcja naucz. dr. M. Suwady z języka polskiego w kl. Vb (o psychicznych podstawach czynności językowych); dnia 13 grudnia lekcja naucz. J. Stankiewiczówny z biologii na I kursie (o pędach podziemnych roślin); dnia 8 lutego lekcja prof. F. Tyczki z języka niemieckiego w kl. IIIa (Wie ich einen Brief schreibe); dnia 9 marca lekcja prof. J. Urbanka z fizyki na II kursie (maszyny elektryczne); dnia 17 maja lekcja naucz. E. Słuszkiewiczówny z robót ręcznych na III kursie (teoretyczne przygotowanie do wykonania przyrządu fizykalnego „antoskopu“).

Po każdej lekcji odbyła się wspólna konferencja gron obu zakładów, na której po referacie odnośnego nauczyciela i koreferacie nauczyciela fachowego z drugiego grona omawiano w dyskusji wszechstronnie lekcję przeprowadzoną.

V. Wychowanie.

a) **Moralnem wychowaniem** młodzieży kierują X. X. Prefekci przy współudziale Dyrekcji i całego Grona. Młodzież katolicka przystępowała 3 razy obowiązkowo do spowiedzi i Komunii św.; spowiedź wielkanocną odprawili uczniowie po odbyciu rekolekcji w dniach od 18 do 21 marca pod przewodnictwem ks. S. Jarosza T. J.

Uroczystość Patrona zakładu, św. Stanisława Kostki, obchodziła młodzież dnia 13 listopada. Po odprawieniu triduum ku czci Patrona w dniach 10—12, odbyło się uroczyste nabożeństwo; mszę św. odprawił ks. L. Birnbaum, kazanie wygłosił ks. W. Lassowski.

Młodzież zakładu pod kierownictwem naucz. Słuszkiewiczówny zajęła się i w tym roku, jak w latach ubiegłych, urządzeniem ołtarza, przystrojeniem i oświetleniem okien frontowych budynku ku czci Najśw. Serca Jezusa i wzięła udział w uroczystej procesji, odbytej dnia 7 czerwca.

W tym roku podobnie jak w ubiegłych latach rozwijały swą działalność następujące organizacje, mające na celu pogłębianie

życia religijnego i moralnego wśród młodzieży: **Sodalicja Marjańska** pod kierownictwem Moderatora ks. Andrzeja Bogacza liczyła 120 członków; prefektem Sodalicji był Kaszuba Zdzisław, uczeń kl. VIIIb, sekretarzem Szewczyk Stefan, uczeń kl. VIIIa; zebrań odbyło się 12, poprzedzanych zebraniem konsulty, na których uczniowie klas wyższych wygłosili 11 aktualnych referatów, połączonych zawsze z ożywioną dyskusją. Na kilku zebraniach był obecny naucz. Jelonek, sekretarz „Sodalicji Panów“ w Bochni, biorąc czynny udział w dyskusji. Nadto w uroczystość Niepokalanego Poczęcia N. M. P. p. Słuszkiewiczówna Emilja, nauczycielka gimnazjum, bardzo interesująco podzieliła się wrażeniami i wspomnieniami z pielgrzymki do Lourdes. Dnia 7 maja w kaplicy Bursy gimnaz. odbyło się uroczyste przyjęcie nowych członków Sodalistów w obecności Dyrektora i kilku Profesorów gimnazjum. **Kółko Eucharystyczne** istniało jako jedna z sekcji Sodalicji Marjańskiej. Zadaniem swe pogłębiania czci Eucharystji wśród młodzieży spełniało Kółko przez adoracje i nawiedzanie Najśw. Sakramentu w kościele parafj. oraz przez propagowanie wśród uczniów „Krucjaty Eucharystycznej“. Wśród uczniów klas niższych żywą działalność rozwijało stowarzyszenie „Dzieła św. Dzieciństwa Pana Jezusa“, gdzie zaznajamiano uczniów z akcją misyjną i z ideą sodalicyjną.

Kółko abstynenckie odbywało zebrania mniej więcej co drugi tydzień. Należało do niego w oddziale niższym 40 uczniów, w wyższym 18. Wszyscy złożyli przyrzeczenia lub odnowili zeszłoroczne, pozatem było kilkunastu kandydatów. Opiekunem był naucz. Jelonek, przewodniczącym Janik A. z kl. VIa. Zajęcia w Kółku były podobne do zeszłorocznych. Nowością było urządzenie „Żywej jednodniówki abstynenckiej“ w dn. 14 kwietnia r. 1929, z którą połączono publiczną uroczystość składania przyrzeczeń i sprzedaż literatury abstynenckiej. Jednodniówkę urządził oddział niższy, którego członkowie wygłaszali z pamięci artykuły, wywoływane przez „redaktora odpowiedzialnego“, Piekłę Edw. i t. zw. wstawki, w postaci żartów, złotych myśli, aforyzmów i t. p. Część programu wypełniono chóralnym śpiewem, część wykonano w formie dialogu lub uscenizowano. Wyróżnili się Szott T., Groblicki F. i Jaszczyński Cz. Jednodniówkę odegrano 2 razy. Wobec publiczności przewodniczący Kółka odczytał kilka wyjątków z „Młodzieży Abstynenckiej“, ilustrujących życie i działalność Kółka bocheńskiego. W czasie Jednodniówki rozdawano obrazki i kartki abstynenckie, a harcerki

przypinały obecnym znaczki abstynenckie ze złotymi myślami. Czysty dochód (25 zł. 30 gr.) przeznaczono „na żywy pomnik“ gimnazjum. Członkowie Kółka noszą piękne, emaljowane odznaki abstynenckie (po 1 20 zł.).

Koło „Polskiego Czerwonego Krzyża Młodzieży“ istnieje od stycznia 1922 r. i obejmuje wszystkich uczniów zakładu.

Wydział Koła pod kierownictwem opiekuna prof. Karola Bielczyka zajmował się: a) propagandą idei P. C. K. M. pomiędzy rówieśnikami, b) walką z niedbalstwem o zdrowie i brudem, przez pouczanie uczniów o najważniejszych zasadach higieny, c) prowadzeniem, jak w latach ubiegłych „Poradni“ dla uczniów, kierowanej przez prof. K. Bielczyka, pod zarządem Dra Władysława Krupy, lekarza szkolnego. — Uczniowie korzystali codziennie z „Poradni“ po piątej godzinie nauki w lżejszych przypadkach i zabiegach leczniczych. — W wypadkach cięższych leczył uczniów bezpłatnie Dr. Wł. Krupa jako lekarz zakładu.

„Lampa kwarcowa“, zmontowana 30 maja 1927 r. w gabinecie fizykalnym, czynną była przez cały rok szkolny. Prof. K. Bielczyk prowadził naświetlanie uczniów i uczeńnic według ordynacji lekarza szkolnego codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt; rano dla zamiejscowych, po południu dla miejscowych.

W tym czasie korzystało 86 uczniów z 1620 naświetleń, 34 uczeńnic z 350 naświetleń. — Ilość i czas naświetleń prócz lekarza szkolnego przepisywali także inni lekarze. — Dentysta p. Stanisław Szczęsłowicz leczył i plombował zęby uczniom zakładu, poleconym przez „Poradnię“, bezpłatnie lub za znacznie zniżoną cenę.

Stu blisko uczniów wysłała „Poradnia“ za zniżką kolejową na różne Kliniki U. J. w Krakowie celem bezpłatnego badania, ewentualnie leczenia.

Apteka WP. Göttingera dostarczała lekarstw i opatrunków z 20% opustem tak samo, jak w latach ubiegłych. — Wydatki 30'75 zł. pokryto z datków dobrowolnych uczniów, z których na rok następny pozostała kwota 44'25 zł.

Dyrekcja zakładu składa serdeczne podziękowanie wszystkim P. T. wyżej wymienionym za ich pracę, życzliwość i pomoc dla uczącej się młodzieży. —

b) Wychowanie narodowo-obywatelskie.

Okręg szkolny. Celem ujednostajnienia działalności **gmin klasowych**, istniejących we wszystkich klasach, utworzono komisję

trzech (prof. Nowak, Urbanek i naucz. Jelonek), która opracowała projekt statutu **Okręgu szkolnego** i gmin klasowych. Projekt przyjęła konstituanta uczniowska w dniu 11. XII. 1928, poczem Rada Ped. go zatwierdziła wraz z poprawkami konstituanty.

Opiekunem Okręgu szkolnego był prof. Urbanek, opiekunami gmin klasowych opiekunowie klas, władzą uchwalającą jest sejmik Okręgu, względnie sejmiki klasowe, pod przewodnictwem marszałka Okręgu, względnie wójtów, którzy też są naczelnikami Rady Okręgu, względnie Zarządów gminnych jako organów wykonawczych i zarządzających. Władzę sądową sprawują: Sąd okręgowy i sądy gminne pod przewodnictwem prezesa, względnie sołtysów. — Z Okręgiem zespolona jest Organizacja wojskowa uczniów całego zakładu.

Okręg powołał do życia Czytelnię, ujednostajnił skarbowość w gminach, przestrzegał porządku w szkole, zwalczał palenie tytoniu, czuwał nad zbieraniem składek na „żywy pomnik“ gimnazjum i załatwiał inne bieżące sprawy całego zakładu. Na łódź podwodną im. Marsz. Piłsudskiego złożono 20 zł. Zebrań Okręgu odbyło się 8. Sąd okręgowy opracował projekt przewodu sądowego i kar sądowych. Marszałkiem był Gondek B. z VIIIa, wicemarszałkiem Rudnik J. z VIIC, prezesem Sądu okręgowego Knapciński H. z VIIb.

Zajęcia gmin klasowych były podobne do zeszlatorocznych; najlepiej funkcjonował samorząd gminny w kl. I. (23 zebrań zarządu, 19 sądu gminnego), pozatem w kl. VIa, VIIIb i IIIa. Klasy I, IIIa i VIb prowadziły kasy oszczędności (M. K. O); kl. I odbyła kilka wycieczek; w kl. IVb odbyło się 5 zebrań zwyczajnych z wykładami uczniów, w kl. VIa kilka zebrań, poświęconych sprawie wzorowego zachowania się towarzyskiego i umiejętności korzystania z prasy codziennej. Kl. II wprowadziła podział dziesiątkowy z dziesiątnikami celem lepszego pilnowania karności i porządku w klasie.

Uroczystości szkolne: Dnia 22 października wzięła młodzież wraz z gronem nauczycieli udział w powitaniu P. Prezydenta Rzeczypospolitej, przejeżdżającego przez Bochnię. Młodzież ze sztandarem na czele utworzyła szpaler, a orkiestra odegrała hymn państwowy.

Dziesięcioletnią rocznicę odzyskania niepodległości obchodził zakład w dniu 10 listopada uroczystem nabożeństwem z kazaniem, poczem odbył się pochód młodzieży, zakończony defiladą przed tablicą, wmurowaną w westybulu ku czci poległych profesorów

i uczniów zakładu. Po południu dla uczniów młodszych, wieczorem zaś dla uczniów starszych i zaproszonych rodziców i opiekunów uczniów odbył się wieczorek muzykalno-wokalny, podczas którego ogłoszono uchwałę w sprawie „żywego pomnika“ (vide str. 37). Wieczorem tego dnia urządzono iluminację budynku świetlną i kartkową, a orkiestra uczniowska odegrała kilka utworów w pochodzie ulicami miasta.

Nazajutrz wziął zakład udział w pochodzie, urządzonym przez Komitet obywatelski.

Dnia 19 marca uczestniczyła młodzież zakładu w uroczystym nabożeństwie wraz z kazaniem, poczem w 2 grupach wysłuchała przemówień prof. Nowaka i Zajączkowskiego o życiu i działalności Marszałka Józefa Piłsudskiego, poczem wzięła udział w pochodzie i wieczorku, urządzonym w mieście przez Komitet obywatelski.

Dnia 2 maja urządziła młodzież pod kierunkiem naucz. Słuszkiewiczówny dla uczczenia rocznicy Konstytucji wieczorek muzykalno-wokalny, zakończony odegraniem sztuki scenicznej w 3 aktach p. t. „3 Maj“.

W dniu 3 maja wziął zakład udział w obchodzie, urządzonym przez miejscowe Koło T. S. L.

Dnia 2 czerwca odbyła się uroczystość szkolna, w której ze zjazdem maturzystów z przed 35 lat połączono pożegnanie i rozdanie świadectw tegorocznym abiturjentom. Po wspólnem nabożeństwie zbrali się na dziedzińcu szkolnym dawni i obecni uczniowie. Imieniem młodszych kolegów pożegnał tegorocznych maturzystów w serdecznych słowach uczeń kl. VIIa A. Świderski, odpowiedział imieniem maturzystów T. Długosz i powitał uczestników zjazdu, od których przemówił prof. gimn. tarnowskiego W. Arvay. Po defiladzie rozdano świadectwa dojrzałości.

c) Wychowanie naukowe.

Koło krajoznawcze im. W. Pola pozostawało pod opieką prof. P. Galasa. W b. r. liczyło 145 członków, z których 65 prenumerowało „Orli Lot“. Działalność Koła była dość ożywiona. Urządzono 12 wycieczek i zwiedzono: Kraków, Ojców, a w obrębie powiatu: Niepołomice, Staniątki, Wiśnicz, Lipnicę (dwukrotnie), Pierzchowiec (miejsce urodzin H. Dąbrowskiego), Krakuszwice i Siedlec (kopce przedhistoryczne), Cerekiew (kościół), Buczków (domowy przemysł garncarski), Łapczycę i Kopaliny (grodziska), Bukowiec (kamień-grzyb).

W czasie posiedzeń Koła wygłoszono następujące odczyty: K. Płachno: Uście Solne; E. Oleś: Niepołomice i Staniątki (sprawozdanie z wycieczki); Z. Kaszuba: Hubków wołyński; J. Jarosz: Dziewin (opis wsi rodzinnej) w dwóch częściach. O bliskim związku dawnych członków z Kołem świadczą odczyty byłego prezesa Koła, J. Wnęka: U wrót kraju Waldemarasa (z obr. świetl.) i b. sekretarza, W. Gościńskiego: Ochrona przyrody (z obr. świetl.), który ponadto brał udział w dwóch wycieczkach Koła.

Dla przewodników Koła opowiedział prof. St. Fischer historię kościoła bocheńskiego i objaśnił na miejscu jego zabytki. Dzięki temu członek Koła J. Osika z VIa mógł oprowadzać po kościele kolonję dzieci śląskich, a J. Jarosz z VIa objaśniał zabytki kościoła młodszym kolegom z kl. IV.

Jesienią 1928 r. zajęło się Koło wyszukaniem gładów narzutowych z epoki lodowej w bocheńskim powiecie w myśl odezwy prof. Uniw. Jag. St. Kreutza (Orli Lot 1928 Nr. 2). Współpracowało tu wielu członków Koła, lecz duszą tej akcji było 4 uczniów klasy VIa: J. Jarosz, E. Oleś, J. Osika i W. Wnek. W tym celu przedsięwzięto 7 wycieczek a rezultatem ich było zebranie z 20 wsi około 150 odłamków gładów narzutowych, które przesłano prof. Kreutzowi wraz ze sprawozdaniem i mapką rozmieszczenia gładów. Prof. Kreutz przysłał na ręce opiekuna Koła następujący list z datą 11 lutego 1929: „Niniejszem potwierdzam odbiór systematycznie zebranego zbioru skał narzutowych z powiatu bocheńskiego, dostarczonych do Zakładu Mineralogicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, i składam Panu Profesorowi, jako Opiekunowi Koła Młodzieży, które zajęło się zbieraniem gładów, jak też samej Młodzieży jak najgorętsze podziękowanie imieniem Zakładu. Materiał został zebrany w sposób poprawny i będzie służył jako podstawa do szczegółowego opracowania. Osobno dziękuję p. J. Jaroszowi za wzorowe sprawozdanie, objaśnienia i wykonanie bardzo interesującej mapki“.

Koło zajęło się też kwestjonarjuszem p. Seweryna Udzieli, Dyrektora Muzeum Etnogr. w Krakowie, w sprawie dawnego oświetlania mieszkań (Orli Lot 1928 r., marzec). Na podstawie materiału, zebranego z 35 wsi, napisał H. Mach z Va artykuł w Orlim Locie r. 1929, Nr. 3., przedmioty zaś, służące do dawnego oświetlania i zebrany materiał informacyjny przesłano Dyrekcji Muzeum Etnogr. w Krakowie, za co Koło otrzymało nagrodę w kwocie 50 zł.

Zbiory Koła powiększyły się licznymi darami, między którymi jest kilka bardzo cennych. J. Górski z Va ofiarował żąb

trzonowy mamuta, znaleziony w Rabie; M. Czyżewicz z VIIb toporek kamienny z epoki kamienia gładzonego, również znaleziony w Rabie; J. Kukla z VIIb bardzo rzadki dawny przyrząd do oświetlania t. zw. kopciuch; A. Zdebski z VIb „wózek“ do przędzenia nici, międlicę, cierlicę, motowidło i kijankę; K. Hein z VIb kompletny zbiór pieniędzy papierowych z czasów inflacji; W. Mucha z Va 50 dawnych monet, klisze ze zdjęciami Krakowa i kilka fotografii; M. Książkiewicz z VIIIb, Wł. Wnęk z VIa, J. Wojczyński z IVa kilkanaście dawnych monet; S. Szewczyk z VIIIa dwa turonie, 2 figurki Chrystusa „Frasobliwego“, garnek t. zw. „špizok“; p. Wł. Gościński klisze ze zdjęciami uroczystości ku czci Reymonta i fotografie zwyczajów ludowych; p. J. Wnęk cenną książkę do biblioteki Koła. Szczególnie cenne dary po dawnych garncarzach otrzymało Koło od obywateli Lipnicy, p. M. Polkowej, J. Budacza i S. Duraka: koło garncarskie z drewnianym młotkiem i formą do ubijania gliny; maleńkie dwojaczki (zabawka dziecienna), garnek, dzbanuszek, oryginalną pękatą flaszkę glinianą i starą kłódkę. Piękny kaganek górniczy podarował W. Stańczewski z I. Różne przyrządy do dawnego oświetlania jak latarnie, kaganki, lichtarze blaszane, nożyczki do obcinania knota, formy do robienia świec ofiarowali: T. Kądziała z Va, H. Mach z Va, J. Wojczyński z IVa (także dawną kijankę), S. Jaskierski, E. Frączek, S. Kica, J. Puzia, S. Żurek, wszyscy z IIIb i T. Kociołek z I.

W nabywaniu od uczniów przedmiotów muzealnych współdziałał szczerzy przyjaciel Koła, prof. Z. Zajączkowski, dzięki któremu wzrosła również w b. r. liczba prenumeratorów Orlego Lotu.

Koło wzięło udział w wystawie szkolnej w Krakowie w styczniu br., wysyłając 2 obrazy, ilustrujące zwyczaje ludowe i 2 mapy: powiatu bocheńskiego, wykonaną przez uczniów M. Serwina VIIa i M. Czyżewicza VIIb; drugą, przedstawiającą wieś Baczków z nazwami topograficznymi w tamtejszej gwarze, wykonał J. Mazurek z VIb.

Członkowie Koła i koledzy zmarłego ś. p. Czesława Szweda ucz. Va, którzy nie mogli Mu w czasie wakacyj oddać ostatniej przysługi, udali się we wrześniu na Jego grób do Łapczycy i tu w obecności opiekuna Koła i prof. Eug. Jelonka, który był wychowawcą śp. Zmarłego, złożyli wieniec, czcząc w ten sposób dzielnego krajoznawcę i nieodżałowanego kolegę.

W kole są 2 sekcje: wycieczkowa, dzięki której odbyło się kilka wycieczek, i fotograficzno-rysunkowa. W tej najczynniejszych byli M. Czyżewicz VII, M. Serwin VII, H. Mach V i M. Steczowicz

Vla, który na wszystkie odczyty przygotowywał pomysłowe afisze. Nadto 7 uczniów odmalowało 28 wiejskich skrzyń, t. zw. krakowskich, znajdujących się po wsiach tutejszego powiatu.

Baczną uwagę poświęcono w b. r. bibliotece Koła, powiększając ją o 43 dzieł. Liczba książek wynosi obecnie 229 i 16 map. Koło prenumeruje Orli Lot, Ziemię, Lud, Z otchłani wieków, Wierchy. Zarząd Koła w r. 1929 stanowią: M. Czyżewicz prezes, Osika J. zastępca prez., J. Jarosz sekretarz, M. Steczowicz bibliotekarz. Delegatami klasowymi byli uczniowie: K, Żyła IVb, St. Dziduszko IVb, St. Wnęk Va, M. Więckowski Vb, J. Osika VIa, A. Zdebski VIb, A. Migdał VIIa, P. Nowak VIIb, Z. Obtulowicz z VIIIc i T. Długosz VIIIa.

Na zjazd krajoznawczy w Poznaniu w związku z Powszechną Wystawą Krajową w dniach 29/VI-2/VII wybiera się 7 krajoznawców wraz z opiekunem Koła. Prócz wystawy jest w planie zwiedzenie Gniezna i Kruszwicy. Wyjazd na wystawę umożliwi jednemu uczniowi Dyrekcja gim. ofiarując 30 zł; taką samą kwotę otrzymał w tym celu drugi uczeń z funduszków Koła.

Kółko historyczne dzieliło się na dwa oddziały. Niższy obejmował uczniów kl. V i VI w liczbie 18, wyższy młodzież kl. VII (4 uczennice i 6 uczniów, z końcem roku: 2 + 3). Ogółem zebrań Kółka było 25, w tem 2 wspólne. Prezesem Kółka był B. Świdorski, sekretarzem A. Janik, skarbnikiem A. Friedówna (później Z. Małota). Na książeczce M. K. O. w Bochni ma Kółko 1514 zł.

Dla całego gimnazjum urządziło Kółko wykład naucz. Jelonka: Dante i „Boska Komedja”. Referaty wygłosili: Janik A.: Marco Polo; Jarosz J.: „Święty Kazimierz na tle dziejów“ (zebranie wspólne z Sodalicją), Koczanowski J.: Sprawa Radziejewskiego, Piekło E.: Z pism Marcina Lutera. Kurs wyższy przerabiał systematycznie dzieje ekonomji politycznej według podręcznika: Petyniaka-Saneckiego. Referaty wygłosili: Kotłowska Z.: Pojęcia ekonomiczne do czasów merkantylizmu, Drabik J.: Pojęcie ekonomji politycznej, Seruga J.: Merkantylizm (z koreferatem Friedówny A.), Małota Z.: Fizjokratyzm w Polsce, Para T.: Adam Smith, Lewkonowiczówna H.: Szkoła klasyczna, Małota Z.: Liberalizm ekonomiczny w Polsce; pozatem omawiano różne zagadnienia ekonomiczne, o stosunkach gospodarczo-politycznych różnych czasów wykładał opiekun Kółka, nadto omówiły je dwa wykłady: Małoty Z.: „Przezwrot ekonomiczny w Anglii“ i Lewkonowiczówny H.: Panowanie burżuazji francuskiej.

Czytelnia studencka pod opieką naucz. dr. Suwady, została

otwarta 19/XII 1928 r. Książki dla niej w części wydzielono z biblioteki profesorskiej, część zakupiono. Wiele też w postaci całych roczników i broszur podarował naucz. Jelonek.

Za pieniądze, składane przez uczniów, prenumerowano: Tygodnik Ilustrowany, Na około Świata i Przegląd sportowy; nadto tygodniki: Radjo, Stadjon i Sport wodny, opłacane przez dyrekcję.

Czytelnia była otwarta w okresie zimowym 2—3 razy na tydzień, w wiosennym tylko w soboty. Średnia frekwencja uczniów wynosiła w zimie 40, przez wiosnę 15.

d) Wychowanie estetyczne.

Obok mniejszych wycieczek, odbytych przez poszczególne klasy pod przewodnictwem profesorów do bliższych i dalszych okolic naszego powiatu, godnych poznania czyto pod względem piękna krajobrazu czy też pamiątek historycznych, odbyło 56 uczniów z klas wyższych pod kierownictwem prof. Galasa dnia 6 października jednodniową wycieczkę krajoznawczą do Staniątek i Niepołomic, gdzie zwiedzono kościół i klasztor S.S. Benedyktynek, tudzież zamek niepołomiccki i kościół Kazimierzowski. W dniach 29 i 30 października urządziło 30 uczniów i uczennic pod opieką prof. Galasa i naucz. Słuszkiewiczówny dwudniową wycieczkę celem zwiedzenia pięknej doliny Prądnika i grot Ojcowa. W dniu 15 czerwca, przeznaczonym przez Dyrekcję na wycieczkę całego zakładu, urządziła młodzież pod opieką wychowawców wycieczki krajoznawcze do Wiśnicza, Niepołomic, Dębna, na grodzisko w Chrostowej i w inne okolice powiatu.

Dwukrotnie w październiku i listopadzie wyjeżdżała młodzież (około 100 uczniów i uczennic) do Krakowa na przedstawienie „Kupca weneckiego“ i „Krakowiaków i górali“. Przy sposobności tego ostatniego wyjazdu zwiedziło 60 uczniów klas niższych pod kierownictwem prof. Galasa i Majchra zabytki Krakowa.

Dwa razy w styczniu zwiedziła młodzież (około 200 uczniów) Okręgową wystawę szkolną w Krakowie.

W dniach 5 i 6 stycznia odegrali uczniowie i uczennice „Jasełka“ w sali kinoteatru po południu dla młodzieży, wieczorem dla publiczności. Przygotowaniem i urządzeniem Jasełek zajęła się naucz. Słuszkiewiczówna, śpiew przygotowała naucz. Hexlówna, muzykę zaś zespół uczniów pod kierunkiem Urbanka, ucz. kl. VIIa. Dochód z przedstawień w kwocie 709 45 zł. przeznaczono na budowę kościoła szkolnego.

Celem przysporzenia funduszków na kościół szkolny, a także na urządzenie kolonji leczniczej dla ubogich uczniów, urządziła młodzież gimnazjum przy współudziale uczennic pryw. Seminarjum w miesiącu wrześniu i maju 2 festyny na boisku Sokoła, które przyniosły razem 1384 zł. czystego dochodu.

Dnia 23 lutego była młodzież w sali miejscowego kinoteatru na przedstawieniu „Wesela na Kurpiach“, odegranego przez Płocki teatr regionalny, a 12 czerwca b. r. wysłuchała z zajęciem odczytu harcerza Jerzego Jelińskiego p. t.: „Jak opasałem kulę ziemską polską flagą“, ilustrowanego wielką ilością niezwykłych obrazów świetlnych. — Nadto uczęszczali uczniowie na przedstawienia kinowe, przeznaczone dla młodzieży szkolnej.

Orkiestra gimnazjalna. Na naukę gry na instrumentach dętych uczęszczało 27 uczniów, z tych 20 tworzyło orkiestrę. Opiekunem orkiestry był prof. B. Nowak. Nauki gry na trąbach udzielał p. J. Nater, na klarnetach p. A. Lipold — członkowie orkiestry salinarnej. Dyrygentem orkiestry był St. Łysik ucz. VIIIb, gospodarzem M. Stecyszyn ucz. VIb.

Wydatki w roku 1928/29, związane z utrzymaniem orkiestry, a mianowicie: wynagrodzenie 2 nauczycieli (ponad wynagrodzenie, wypłacane od 1 lutego 1929 za 2 godziny tygodn. przez Kuratorjum), gruntowna naprawa 7 instrumentów i kupno części składowych trąb, papieru nutowego i pulpity, przepisywanie utworów muzycznych i t. d. wyniosły 777'80 zł. Pokryto je z dobrowolnych datków uczniów.

Orkiestra występowała w czasie uroczystości państwowych i szkolnych, festynów i różnych imprez, a mianowicie: w pochodzie do kościoła na początku i końcu r. szk.; 16/IX na festynie na budowę kościoła szkolnego; 26/IX koncertowała na rynku („Tydzień dziecka“); 6/X w święto P. W. i W. Fiz.; 10/X w dniu imienin dyrektora zakładu; 22 X podczas powitania Pana Prezydenta Rzeczypospolitej odegrała hymn państwowy; 10 XI w uroczystość 10-lecia Niepodległości; 11/XI podczas pochodu hufca szkolnego, defilady, po południu zaś koncertowała na rynku; 13 XI w święto Patrona Młodzieży; 29/XI podczas defilady uczniów przed Wizytatorem; 19 III w dzień imienin Marszałka Piłsudskiego, w pochodzie i podczas defilady wojska i młodzieży; 29 IV przy pożegnaniu kpt. Długosiewicza przez hufiec szkolny; 2/V wieczorem grała na ulicach miasta z orkiestrą salinarną i wojskową; 3/V w czasie pochodu i defilady; 5 V na festynie gimnazjalnym

na „kolonję leczniczą“; 7/V brała udział w pogrzebie śp. K. Czystczana, b. naucz. tut. zakładu; 12/V w „Dniu Matki“; 12 V po południu na festynie harcerskim; 2/VI podczas pożegnania tegorocznych maturzystów i zjazdu maturzystów z przed 35 lat; 23 VI podczas obchodu święta P. W. i W. F.

Orkiestra smyczkowa, zawiązana z inicjatywy kilku uczniów z Wł. Urbankiem na czele, pozostawała pod opieką prof. Urbanka, a kierownictwem Włodz. Urbanka, ucznia VIIa. Orkiestra okazała rzetelną pracę dzięki niestrudzonej energii swego kierownika i rozwinęła żywą działalność, biorąc obok orkiestry na instrumentach dętych udział we wszystkich uroczystościach i imprezach szkolnych, nadto w uroczystościach miejscowego Harcerstwa i Stowarzyszenia młodzieży katolickiej.

e) **Wychowanie fizyczne.**

Ważna ta dziedzina wychowania młodzieży nabiera w szkołach średnich coraz większego znaczenia i rozwija się z każdym rokiem pomyślniej, a to dzięki troskliwej opiece, jaką ją Władze szkolne otaczają. W najnowszym programie powiększono liczbę godzin, przeznaczonych na ćwiczenia cielesne, do 3 w bieżącym półroczu w klasach niższych, od nowego zaś roku szkolnego we wszystkich klasach, przeznaczając godzinę 3-ą na gry, zabawy, wycieczki i sporty. W trosce o jak najbardziej racjonalne i higieniczne prowadzenie ćwiczeń cielesnych zarządzenia Władz wprowadziły specjalne kostjomy ćwiczebne, normują system zawodów, potępiając wszelkie dążenia do zdobywania rekordów lekkoatletycznych, jako szkodliwe dla zdrowia młodzieży, a kładąc nacisk na uprawianie gier ruchowych. Do pomyślnych objawów w zakresie wychowania fizycznego w naszym zakładzie zaliczyć należy również współdziałanie lekarza szkolnego, który przeprowadza periodyczne badania lekarskie, dotyczące sprawności fizycznej uczniów. Polecone przez Ministerstwo ćwiczenia oddechowe śródlekcyjne przerabiano skrupulatnie we wszystkich klasach i na wszystkich prawie lekcjach. Wychowanie fizyczne w zakładzie obejmowało następujące działy: a) ćwiczenia cielesne, b) gry i zabawy, c) lekką atletykę, d) sporty. Zakład posiada dobrze wyposażoną lecz za szcuptłą w obecnych warunkach salę gimnastyczną, podwórze szkolne dość obszerne, podzielone na boisko do piłki koszykowej, szczypiórniaka, oraz kort tenisowy. Podwórze jest zacienione i zaopatrzone w przyrząd do skrapiania wodą. Ćwiczenia cielesne, oparte na systemie szwedzkim Linga odbywały się w porze zimowej i w dniach słotnych w sali gimnastycznej,

zresztą na wolnem powietrzu na podwórzu szkolnem. W I półroczu b. r. szkolnego każda klasa ćwiczyła w 2 godzinach tygodniowo, w drugim półroczu klasy I, II, III miały po 3 godziny obowiązkowych ćwiczeń cielesnych. Na lekcjach w sali gimnastycznej przerabiano w miarę możliwości ćwiczenia według pełnego wzorca Linga, kładąc większy nacisk na ćwiczenia wyprostne i oddechowe, w lekcjach na podwórzu przeważają zabawy i gry ruchowe, oraz ćwiczenia lekko-atletyczne. — Gry i zabawy ruchowe odbywały się w godzinach popołudniowych na dziedzińcu gimnazjalnym oraz w parku Sokoła. Z gier uprawiano w klasach niższych szczypiórniaka i palanta, w klasach wyższych koszykówkę, siatkówkę i tennis. Organizacja gier polegała na stałych drużynach klasowych, które walczyły z sobą, a nadto dla większego zainteresowania grami urządzano od czasu do czasu, rozgrywki pomiędzy drużynami poszczególnych klas. — Sekcja lekkoatletyczna, złożona z 20 uczniów pracowała bardzo intensywnie zwłaszcza w miesiącach letnich uprawiając biegi, skoki, rzuty dyskiem, oszczepem i kulą. Gościnne zawsze dla naszej młodzieży boiska Sokoła umożliwiły rozwój tego działu wychowania. Dział sportowy rozwija się bardzo pomyślnie. Młodzież garnie się do sportu, tworzy kółka sportowe, uprawiając następujące rodzaje sportów: kolarstwo, jazdę konną, pływanie, grę w tennis i piłkę nożną oraz sporty zimowe: narciarstwo, ślizganie i saneczkozwanie. Biegi zjazdowe na nartach ćwiczone na pagórkach Sokoła, nadto urządzano dalsze wycieczki na nartach w stronę Wiśnicza i Gierczyc. Ślizganie uprawiano na sztucznej ślizgawce w Sokole oraz na okolicznych stawach. Celem poparcia sportów Dyrekcja wypożyczała w okresie zimowym łyżwy i narty. W roku bieżącym wprowadzono polecony przez Kuratorjum nowy rodzaj sportu: strzelanie z łuku do tarczy. W zawodach drużyn szkolnych urządzanych corocznie przez Kuratorjum O. S. K. brał również nasz zakład udział, wystawiając 3 drużyny: do pięcioboju, koszykówki i tennisu. W podokręgowych Zawodach szkolnych w Tarnowie zdobyła nasza drużyna I miejsce w grze w koszykówkę. Ładne wyniki uzyskała również tu, drużyna lekko-atletyczna. — Pokazy gimnastyczne, zabawy, tańce narodowe oraz zawody w grach wypełniały program festynu urządzonego w dniu 5 maja na rzecz letniej kolonji leczniczej dla młodzieży zakładu.

Ku uczczeniu pamięci wielkiego przyjaciela młodzieży ś. p. dr. Jordana, jako w 40 letnią rocznicę założenia parku Jego Imienia,

w Krakowie — urządzono w dniu 9 czerwca wspólnie z młodzieżą Seminarjum żeńskiego „Dzień sportu“, w czasie którego wykonano bieg sztafetowy, rozgrywki międzyklasowe w piłkę koszykową oraz piramidy i igrzyska.

Z okazji Okręgowej wystawy szkolnej w Krakowie wysłała Dyrekcja wszystkie nagrody i odznaki uczniów zdobyte w zawodach zespołowych i grach sportowych, a z exponatów tych zbiorów żetonów i medali ułożony w ramach za szkłem przeznaczyło Kuratorjum na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu.

Harcerski Hufiec męski składa się z 2 drużyn: I drużyny im. St. Żółkiewskiego i II drużyny im. T. Kościuszki. Drużyny liczą po 26 harcerzy, podzielonych na zastępy. Kierownictwo hufca składa się z hufcowego, naucz. St. Lipińskiego, zastępcy hufcowego i przybocznego dh. J. Cienkosza, sekretarza hufca dh. E. Broszkiewicza, członka Komendy hufca dh. J. Wnęka, drużynowego I drużyny dh. A. Chyla, wszystkich słuchaczy U. J. i drużynowego II drużyny Z. Kaszuby, ucznia kl. VIII. Kapelanem jest ks. prof. A. Bogacz, opiekunem prof. Dr. W. Majcher. Dzięki ofiarności WP. Fr. Göttingera uzyskał hufiec dość wygodną izbę harcerską.

Działalność hufca koncentrowała się w pracy nad podniesieniem wyrobienia harcerskiego, zarówno ideowego jak i technicznego. Środkami do tego celu były gawędy, ćwiczenia, wycieczki, obozy, kursy i t. d. Postępy w pracy harcerskiej dość znaczne, brak jednak podstaw finansowych nie daje możliwości postawienia pracy tej na należytych poziomach. Niemożliwość nabycia najważniejszych pomocy, skompletowania biblioteki i inwentarza daje się dotkliwie odczuwać. Mimo tych braków harcerstwo rozwija się dość pomyślnie, a poniżej wymienione przedsięwzięcia świadczą o ruchliwości tego ośrodka harcerskiego. Ważniejsze imprezy, które podjął hufiec, były następujące: dnia 15 września u. r. urządzono festyn harcerski, 5 grudnia wraz z hufcem żeńskim obchód „św. Mikołaja“, 24 grudnia „Szopkę“ dla żołnierzy miejscowego garnizonu oraz wilej dla harcerzy. W styczniu b. r. wspólnie z hufcem żeńskim obchodzono „Opłatek harcerski“, nadto zasilono wystawę szkolną Kuratorjum O. S. K. exponatami hufca.

Dnia 2 marca odbyło się zebranie rodziców oraz sympatyków harcerstwa, na którym ks. Luzar, komendant chorągwi krakowskiej, mówił o światowym zjeździe harcerskim w Londynie oraz o naszym zlocie narodowym harcerzy w Poznaniu, zachęcając zebranych do popierania i szerzenia idei harcerskiej. Dnia następnego odbyła

się pod przewodnictwem Kmdta Chorągwi „Odprawa“ drużynowych okręgu tarnowskiego — a dnia 12 maja festyn harcerski, z którego dochód przeznaczono na pokrycie kosztów wycieczki na zlot do Poznania.

Harcerze brali nadto czynny udział we wszelkich imprezach, urządzanych przez zakład oraz we wszystkich występach publicznych, urządzanych z okazji świąt państwowych, imienin Marszałka J. Piłsudskiego oraz w powitaniu P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

O zrozumieniu i przejęciu się zasadami harcerskimi świadczy chociażby fakt, że przy pożarze w Chodenicach w dniu 6 maja b. r. harcerze z całym zaparciem i narażeniem własnego życia nieśli chętną pomoc ofiarom groźnego żywiołu.

Bardzo poważny dział pracy harcerskiej stanowi akcja obozowa. W czasie ubiegłych wakacyj urządzono obóz na Kresach wschodnich w Ludwipolu na Wołyniu, aby wśród ludności kresowej krzewić ducha polskiego oraz prowadzić pracę kulturalno-oświatową. Dzięki opiece Korpusu Ochrony Pogranicza, który bardzo wydatnej pomocy udziela obozom harcerskim, tam urządzanym, spędziło 20 harcerzy 33 dni w obozie. Namioty rozbito na pięknej polanie leśnej nad rzeką Słuczą. Program pracy w obozie obejmował następujące działy: *a)* podniesienie ideowe młodzieży przez codzienne gawędy i pogadanki, *b)* wychowanie fizyczne przez gimnastykę, lekką atletykę i sporty, *c)* przysposobienie wojskowe (nauka o karabinie i szkoła strzelca), które prowadził specjalny instruktor wojskowy z KOP-u, *d)* dobre uczynki zbiorowe i jednostkowe, *e)* wycieczki w bliższe i dalsze okolice obozu, do strażnic nadgranicznych, do Korca i t. d. celem dokładnego poznania okolicy bardzo bogatej pod względem historycznych pamiątek z czasów najazdów tatarskich i walk Chmielnickiego, *f)* praca społeczna wśród ludności kresowej, która stanowiła główny cel wyjazdu harcerzy na Wołyń. Uświadamianie ludności pod względem przynależności państwowej i praca kulturalno-oświatowa, to obowiązek, jaki przyjął na siebie hufiec wobec Władz harcerskich i wobec Korpusu Ochrony Pogranicza. Z zadania wywiązał się w zupełności. Przez urządzenie całego szeregu odczytów i pogadań z ludnością, uroczystego otwarcia obozu, przedstawienia, z którego dochód w kwocie 100 zł. przeznaczono na budowę kościoła w Ludwipolu oraz przez zbiorowe dobre uczynki zjednali sobie nasi harcerze szczerą życzliwość miejscowej ludności.

W bieżącym roku szkolnym udaje się hufiec na II Narodowy Zlot Harcerzy w Poznaniu, który rozbije namioty od 12—23 lipca na błoniach nad Wartą pod Poznaniem. Harcerze zwiedzą przy tej sposobności dokładnie Poznań i Powszechną Wystawę Krajową. Po zlocie udadzą się harcerze na obóz letni na terenie Korpusu O. P. W zlocie i obozie pozłotowym weźmie udział ze środowiska bocheńskiego 25 harcerzy.

II żeńska drużyna harcerska pozostaje pod opieką naucz. Emilji Słuszkiewiczówny i liczy 26 harcerek, w tem 14 uczennic gimnazjum, 6 seminarjum ż. i 6 z Kursów handlowych w Bochni. Drużynową jest Anna Przybyłowiczówna, ucz. VIII kl. gimn. Praca ideowa drużyny rozwijała się w pogadankach drużyny i zastępów, praca zaś nad wyrobieniem sprawności i uzyskaniem stopni harcerskich prowadzoną była wyłącznie w zastępach. W czasie ub. wakacyj drużyny w liczbie 8 wzięły udział w obozie żeńskiego hufca bocheńskiego w Szymbarku. Dnia 29 i 30 października ub. roku zwiedziła drużyna wspólnie z Kołem krajoznawczem Ojców. Poważniejszych imprez, oprócz corocznej sprzedaży wieńców na Wszystkich Świętych, drużyna nie urządzała, brała tylko czynny udział w przedsięwzięciach, urządzanych przez Koło Przyjaciół Harcerstwa lub Hufiec.

Hufcem zarówno męskim jak i żeńskim opiekuje się żywo miejscowe Koło Przyjaciół Harcerstwa z prezesem p. Rejentem Robertem Hanem na czele, użyczając moralnego i materjalnego poparcia wszystkim zamierzeniom młodzieży harcerskiej, za co Dyrekcja wyraża Kołu i Jego Prezesowi serdeczne podziękowanie.

Oprócz wycieczek, wymienionych na stronie 29, zorganizowano wycieczkę młodzieży zakładu na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu. Weźmie w niej udział 20 uczniów i 16 uczennic, którzy pod opieką prof. Rusina i naucz. Tryszczylówny wyjadą dnia 28 czerwca.

Wojskowy hufiec szkolny, zorganizowany celem przygotowania młodzieży szkolnej do służby wojskowej, liczył 154 uczniów, fizycznie zdolnych i zdrowych, którzy ukończyli 16 rok życia.

Na program przysposobienia wojskowego składają się a) wychowanie fizyczne w ścisłym związku z lekcjami, objętymi programem szkolnym, b) szkoła strzelecka i nauka o broni, c) grenadierka i szermierka, d) ćwiczenia polowe w połączeniu z tereno-

znawstwem i kartografią wojskową, e) strzelanie ostre. Hufcem kierował prof. A. Migdał, wyszkoleniem fachowem zajmował się p. E. Długosiewicz, kapitan 16 p. p. do końca kwietnia a od 1 maja p. Leon Cymborski, porucznik 20 p. p.

Dnia 13 września dla uczniów klas niższych, a dnia 14 dla uczniów starszych wygłosił odczyt prof. Ant. Migdał o znaczeniu lotnictwa cywilnego. Rezultatem działalności prof. Migdała jest wpisanie się prawie wszystkich profesorów i uczniów na członków L. O. P. P.

Do końca maja 1929 złożono tytułem wkładek 402 zł. 80 gr., przekazane Powiat. Komitetowi L. O. P. P. w Bochni

f) Wychowanie gospodarcze.

Kółka oszczędności istniejące po klasach, przyzwyczajają młodzież do składania zaoszczędzonych kwot na książeczki M. K. O. w Bochni.

Jak w ubiegłych latach tak i w tym roku z racji międzynarodowego „Święta oszczędności“ wygłosili wykłady w dniu 31 października prof. Bielczyk dla uczniów klas niższych, dla młodzieży starszej prof. Kazior. Po wyjaśnieniu genezy i znaczenia święta oszczędności szczególnie nacisk położyli prelegenci na znaczenie oszczędności dla naszego społeczeństwa.

g) Opieka nad młodzieżą.

Troskliwą opiekę roztoczono nad uczniami, mieszkającymi na t. zw. stancjach (122 uczniów na 71 stancjach). Każdy taki uczeń otrzymuje z początkiem roku szkolnego do wypełnienia „Wykaz stacyjny“, którego dane odnośnie do nadzorów domowych kontrolują gospodarze klas, porównując je ze spisem osób, uprawnionych do trzymania uczniów na stacji, ogłoszonym w westybulu budynku z początkiem wakacji. Następnie opiekunowie klas wraz z członkami Komisji stacyjnej zwiedzili wszystkie stancje, niektóre wspólnie z lekarzem szkolnym i przekonali się na miejscu, czy pomieszczenia te odpowiadają warunkom, wymienionym w regulaminie dla nadzorów domowych, którego drukowane odpisy otrzymali odpowiedzialni nadzorcy. Na podstawie spostrzeżeń i uwag, umieszczonych przez opiekunów klas, zwiedzających stancje, w wykazach stacyjnych, Komisja stacyjna udziela pozwolenia na utrzymywanie uczniów, albo takiego pozwolenia odmawia i stosownie do tego ogłasza spisy osób uprawnionych.

Bursa gimnazjalna im. Adama Mickiewicza, własność T-wa Bursy gimnaz. w Bochni, utrzymywała 50 wychowanków ze wszystkich klas pod opieką ks. Andrzeja Bogacza, prefekta Bursy, któremu w razie potrzeby służył pomocą prof. Galas i naucz. Jelonek. Celem Bursy jest wychowanie młodzieży gimnazjalnej w duchu katolickim i narodowym, oraz w miarę możliwości danie taniego utrzymania uboższym uczniom. Na utrzymanie Bursy oprócz miesięcznej opłaty ks. Prefekta i wychowanków składają datki członkowie T-wa, Przyjaciele i Dobrodzieje Bursy, a najwięcej P. T. Duchowieństwo, składając na ten cel ofiary od siebie i od swoich parafjan. Bezpłatne utrzymanie dawała Bursa dwom uczniom, za darmo obiady również dwom biednym uczniom. Osobne roczne sprawozdanie, drukowane nakładem Tow. Bursy, daje dokładny obraz działalności T-wa i jego Zarządu na polu opieki i wychowania młodzieży gimnazjalnej.

Pomoc koleżeńska uczniów pod zarządem profesorów: Ks. A. Bogacza, Nowaka, Urbanka i Tyczki. Ogólny dochód (składki uczniów 200 zł., ofiary Ks. Bogacza, N. N. i klasowe) wynosił 482:19 zł., rozchód 482:19 zł. (zapomogi dla ubogich uczniów na ubranie, obuwie, leczenie i na wakacyjną kolonję leczniczą dla uczniów). Ofiarowane przez dyr. Słuszkiewicza, przez p. Zofję Szymanowiczową, przez Ks. Bogacza i przez dr. Eug. Słuszkiewicza w naturze części ubrań i obuwie dano 4 biednym uczniom.

Jako żywy pomnik „Dziesięciolecia odzyskania niepodległości“ podała młodzież myśl urządzania corocznie kolonji leczniczej dla ubogich uczniów. Inicjatywę tę młodzieży przyjęła Rada Pedagogiczna i w tym celu podjęto szereg imprez, które obok składek dobrowolnych uczniów i profesorów miały projekt ten już w b. r. zrealizować. Zebrane w ten sposób do dnia 20 czerwca fundusze (datek Grona prof. 475, datek z funduszu Pomocy koleż. 300, składki uczniów 157:08, dochód z festynu 733:65, dwie loterie fantowe 235, wieczorek 3 Maja 83:50, wieczorek abstynencki 26:30, datek Magistratu (podatek widowiskowy) 87:50, datki osób prywatnych 91, ze sprzedaży kasetek i t. p. wykonanych w pracowni szkolnej 72:75, procenta 32:75), dają łączną kwotę 2294 zł. 53 gr. Do tego dołączy się jeszcze dar kl. Vla: 25 zł. i na mocy uchwały Okręgu szkolnego datek 1 zł. od każdego ucznia przy wpisach na rok 1929/30 w przypuszczalnej kwocie około 500 zł., co razem z poprzednią kwotą da około 2800 zł.

Kolonję tę postanowiono urządzić dla 30 uczniów pod opieką naucz. E. Słuszkiewiczówny u stóp Pienin w Krościenku nad

Dunajcem, gdzie dzięki wprost niezwyklej uprzejmości i bezinteresowności miejscowego plebana, Ks. Kanonika Jana Bączyńskiego, znaleziono bardzo dogodne warunki dla tej tak ważnej akcji.

Dyrekcja zakładu poczuwa się do miłego obowiązku złożyć już teraz wszystkim, którzy czyto swą pracą czy datkami przyczynili się do zebrania wymienionej powyżej kwoty, oraz Przewielebnemu Ks. Kanonikowi, jako Dobrodziejowi powyższej kolonii i Przyjacielowi naszej młodzieży, serdeczne „Bóg zapłać“.

Rozpoczęte przed 2 laty wydawanie ciepłych śniadań dla biednej młodzieży kontynuowano w dalszym ciągu przez cały rok szkolny. Korzystało ze śniadań 28 uczniów bezpłatnie, 1 za zwrotem kosztów. Wydatki na ten cel w kwocie 655.52 zł. pokryły dobrowolne datki członków grona. Wydawaniem śniadań zajmowały się w czasie wielkiej pauzy naucz. Słuszkiewiczówna i Tryszczyłówna.

Do zakładu uczęszcza 89 uczniów nie mieszkających w Bochni, z których dojeżdża koleją codziennie od strony Rzezawy 25, od strony Kłaja 13; reszta w liczbie 49 dochodzi codziennie z różnych okolic Bochni, 2 zaś dojeżdża końmi. Nadzór nad uczniami dojeżdżającymi od strony Rzezawy powierzyła Rada Ped. 2 starszym, godnym zaufania uczniom, a Dyrekcja wyznaczyła im jedną salę w zakładzie, jako poczekalnię przed nauką i po nauce do odjazdu pociągu.

Fundusz na budowę kościoła szkolnego.

Z końcem roku 1927/28 wynosił fundusz . . .	21180.05	Zł
Datki uczniów przy wpisach na rok 1928/29 . . .	1162.—	„
Maturzyści z r. 1894 przy sposobności zjazdu . . .	230.—	„
Uczniowie szkoły im. Jachowicza za pośrednictwem naucz. WP. Kazimierzy Pietrzykowskiej	55.35	„
Legat po ś. p. Ks. Infułacie A. Wilczkiewicz (300 dol.)	2664.—	„
„ „ „ „ A. Nalepie	167.—	„
„ „ „ „ J. Oleksiku z Podegrodzia	200.—	„
Katolicki Związek Polek	10.—	„
Stowarzyszenie sług pod wezwaniem św. Zyty	30.—	„
„ Młodzieży Polskiej	20.—	„
W. Ks. prof. Bogacz Andrzej, nieprzyjęty od uczniów kl. VIII datek na mszę św.	29.50	„
WP. Paschek Jan, naczelnik salin	10.—	„

Do przeniesienia . . . 25757.90 Zł.

	Z przeniesienia . . .	25757'90	Zł.
„	Kazior Bolesław	10'—	„
„	Sawczukowa Elżbieta	25'—	„
„	Taborowa Rozalja	20'—	„
„	N. N.	600'—	„
Datki drobniejsze (WWPP.: ks. Flasiński F. 5, Hantschlówna St. 5, Pacuła W. 7, Strzałkowa J. 2, Gromadzka M. 5)		24'—	„
T. S. L. za wyświetlanie obrazów podczas 6 odczytów		60'—	„
Dochód z festynu		650'36	„
„ z Jasełek		709'45	„
„ z odczytu WP. E. Słuszkiewiczówny		35'70	„
Dochód z różnych przedsięwzięć Dyrekcji (teatr, kino, druki, naświetlanie lampą kwarcową)		302'16	„
Procenta od kapitału		1311'77	Zł.
	Razem	29506'34	Zł.
Wydatki		28'30	„

Pozostaje na rok 1929/30 . . . . . 29478'04 Zł.

Prócz tego posiada fundusz: w złocie 290 Koron austr.; w srebrze 120 Koron, 9 guldenów, 2 $\frac{1}{2}$ rubla i 25 sztuk drobnych monet austr., niem. i rosyjskich; nadto dolarówkę, ofiarowaną przez uczniów kl. VIIIa w r. 1927/28.

Wszystkim wyżej wymienionym P. T. Ofiarodawcom składa Dyrekcja zakładu serdeczne podziękowanie.

VI. Komitet Rodzicielski.

Działalność Komitetu była w roku sprawozdawczym dość słaba. Ograniczyła się do odbycia 4 posiedzeń, poświęconych: a) dyskusji nad mieszkaniem uczniów na t. zw. stancjach, której materiału dostarczyły uwagi gospodarzy klas po zwiedzeniu stancji; b) sprawie zwołania wiecu protestacyjnego przeciw rezolucji sejmowej, dotyczącej rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. K. Bartla o wykonywaniu praktyk religijnych w szkołach; c) sprawie pomieszczenia młodzieży szkolnej z zagranicy w czasie wakacji letnich, o czem osobne sprawozdanie przedłożył Kuratorjum O. S. K. prefekt bursy gimn. ks. Bogacz w dniu 3 czerwca.

VII. Statystyka uczniów z końcem roku sprawozdawczego.

(Cyfry dopisane u góry oznaczają prywatystów i prywatystki, u dołu hospitantki).

Tytuły	K l a s a												Razem				
	I		II		III		IV		V		VI			VII		VIII	
			a	b	a	b	a	b	a	b	a	b		a	b	a	b
I. Liczba uczniów:																	
wpisanych na rok sprawozd.	46	58	43 ²	28	40	39	33 ³	37	36 ⁴	34 ⁷	28 ⁴	29 ⁴	33	30 ¹	29 ⁵	543 ¹⁰ ₃₀	
ubyło w ciągu roku	1	1	3 ¹	1	2	3	1	2	1	3	1	2	—	—	—	21 ¹	
przeszło na prywatystów . .	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
pozostało z końcem roku . .	45	57	40 ¹	27	37 ¹	36	32 ³	35	35 ⁴	31 ³	27 ⁴	27 ⁴	33	30 ¹	29 ⁵	521 ¹⁰ ₃₀	
II. Religia:																	
katolicka obrz. łacińskiego .	41	56	36 ¹	27	36 ¹	36	32 ³	31	31 ³	29 ⁷	25 ³	24 ⁴	33	30 ¹	27 ³	494 ³ ₂₆	
„ „ „ greckiego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ „ „ ormiańskiego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
ewangelicka (augsb.)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
„ (helw.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
mojżeszowa	3	1	4	—	1	—	—	4	4 ⁴	2 ³	2 ¹	2	—	—	—	24 ⁷ ₄	
inne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Razem	45	57	40 ¹	27	37 ¹	36	32 ³	35	35 ⁴	31 ³	27 ⁴	27 ⁴	33	30 ¹	29 ⁵	521 ¹⁰ ₃₀	
III. Narodowość:																	
polska	42	56	36 ¹	27	36 ¹	36	32 ³	31	31 ³	29 ⁷	25 ³	25 ⁴	33	30 ¹	28 ³	497 ³ ₂₆	
ruska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
żydowska	3	1	4	—	1	—	—	4	4 ⁴	2 ³	2 ¹	2	—	—	—	24 ⁷ ₄	
inne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Razem	45	57	40 ¹	27	37 ¹	36	32 ³	35	35 ⁴	31 ³	27 ⁴	27 ⁴	33	30 ¹	29 ⁵	521 ¹⁰ ₃₀	

Tytuł	K l a s a												Razem				
	II		III		IV		V		VI		VII			VIII			
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b		a	b		
IV. Klasyfikacja:																	
Ogólny postęp bardzo dobry	4	5	2	4	4	—	1 ₂	2	4	2 ₁	6 ₂	3	—	4 ₁	1 ₂	42 ¹ ₁₁	
" " dobry	14	20	9 ¹	14	6	7	12 ₁	11	4 ₂	10 ₃	4 ₁	4 ₄	5	17 ₁	14 ₂	151 ² ₁₄	
" " dostateczny	25	26	22	9	17	20	15	15	23 ₂	15 ₃	10 ₁	14	20	9 ₁	14 ₁	255 ⁶ ₈	
" " niedostatecz.	2	5	7	—	10	8	3	6	4	2	7	5	7	—	—	66	
Przeznaczeni do egz. zupełn.	—	1	—	—	—	1	1	1	—	1	—	1	1	—	—	7	
Nieklassyfikowani	—	—	—	—	0 ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0 ¹	
Razem	45	57	40 ¹	27	37 ¹	36	32 ₃	35	35 ¹	31 ²	27 ₄	27 ₄	33	30 ₃	29 ₅	521 ¹⁰ ₃₀	
V. Miejsce zamieszkania rodziców:																	
w siedzibie zakładu	24	32	22	13	23	13	13 ₃	12	18 ₄	9 ₇	14 ₄	16 ₄	20	7 ₂	15 ₄	251 ⁷ ₂₈	
w powiecie, w którym jest zakład	17	21	15 ¹	14	13 ¹	18	16	23	13 ¹	18	10	11	11	20 ₁	10 ₁	230 ³ ₂	
w innych powiatach Polski	4	4	2	—	1	5	3	—	4	4	2	—	2	3	4	38	
za granicą	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	
Razem	45	57	40 ¹	27	37 ¹	36	32 ₃	35	35 ¹	31 ²	27 ₄	27 ₄	33	30 ₃	29 ₅	521 ¹⁰ ₃₀	

Tytuł	K l a s a												Razem		
	II		III		IV		V		VI		VII			VIII	
	I	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a		b	a
VI. Zatrudnienie rodziców:															
rolnicy-ziemieianie (właśc. i dzierżawcy więk. mająt.)	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
rolnicy-właścianie (właściciele mniejszych obszar.)	11	8	6	13	14	9	15	11 ₁	13	—	8	10	16	8	1
samodzielni przemysłowcy	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3
” rzemieślnicy	1	2	4	3	1	3	—	2	0 ₁	—	3	2	2	5	28 ₁
” kupcy	—	2	1	2	1	—	3	4 ³	2 ³	2 ₁	2 ₁	—	—	3 ₂	23 ⁶ ₄
pracownicy rolni	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	5
” przemysł. irękodz.	—	1	1	—	—	—	—	—	0 ¹	—	—	—	—	2	7 ¹
” handlowi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
wolne zawody umysłowe (lekarze, adwokaci i t. p.)	4	2	3	—	2	—	—	—	2	1	1	—	1	1	17
wojskowi czynni	3	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	8
urzędnicy państwowi, samorządowi i prywatni	6	13	7 ¹	2	6	10 ₃	7	4 ₂	2 ₂	6 ₃	3 ₂	7	6 ¹ ₂	4 ₁	89 ³ ₁₅
niżsi funkcjonarjusze państw. samorząd. i pryw.	11	15	8	11	8	5	8	7	5 ₂	3	3	9	—	2	102 ₂
emeryci	6	4	4	3	3	2	1	4 ₁	7 ₂	2	2	8 ₁	2 ₁	4 ₂	57 ₇
właściciele realności miejskich inne zawody	—	3	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	5
sieroły zupełne	1	1	2	1	1	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—
Razem	45	57	40 ¹	37 ¹	36	32 ₃	35	35 ⁴ ₄	31 ³ ₇	27 ₁	27 ₄	33	30 ³ ₃	29 ₅	521 ¹⁰ ₃₀

VIII. Statystyka egzaminów dojrzałości odbytych w roku sprawozdawczym.

Egzamin dojrzałości złożyli:

w terminie wiosennym, w dniach od 23 do 31 maja 1929:

KLASA VIIIa.

Długosz Teofil, ur. 27 kwietnia 1909 w Świdówce, rel. rzym.-kat.
Gondek Benedykt Piotr, ur. 16 marca 1909 w Marszowicach, rel. rz.-kat.
Goslar Antoni Juljan, ur. 3 czerwca 1910 w Bochni, rel. rzym.-kat.
Grzesik Franciszek, ur. 6 marca 1908 w Niedarach, rel. rzym.-kat.
Janik Tadeusz, ur. 2 lutego 1911 w Nowym Sączu, rel. rzym.-kat.
Janusiewicz Bruno, urodzony 29 marca 1911 w Michałkowicach (Czechosłowacja), rel. rzym.-kat.

Jarosiński Andrzej, ur. 19 listopada 1909 w Buczkowie, rel. rzym.-kat.
Krawiec Andrzej Władysław, ur. 25 kwietnia w Trinitatis, rel. rz.-kat.
Kwieciński Lesław Andrzej, ur. 11 maja 1911 w Krakowie, rel. rz.-kat.
Lesiowicz Paweł, ur. 12 stycznia 1910 w Gorzkowie, rel. rzym.-kat.
Lipowski Józef, ur. 28 lipca 1907 w Woli Batorskiej, rel. rzym.-kat.
Łazarz Stanisław, ur. 27 kwietnia 1908 w Okulicach, rel. rzym.-kat.
Matyasik Jan, ur. 2 grudnia 1907 w Brzezowcu, rel. rzym.-kat.
Niedojad Władysław, ur. 26 stycznia 1910 w Świdówce, rel. rzym.-kat.
Pachuta Jan Franciszek, ur. 1 sierpnia 1910 w Bochni, rel. rzym.-kat.
Pallan Karol Konrad, ur. 8 stycznia 1910 w Sobolowie, rel. rzym.-kat.
Piotrowicz Marjan Józef, ur. 17 kwietnia 1906 w Kolanowie, rel. rzym.-kat.

Przybyś Władysław, ur. 21 sierpnia 1910 w Rzezawie, rel. rzym.-kat.
Skotarczyk Józef, ur. 12 czerwca 1905 w Bejscach, rel. rzym.-kat.
Smołka Kazimierz Marcin, ur. 2 sierpnia 1910 w Bochni, rel. rz.-kat.
Styczeń Wojciech, ur. 23 listopada 1910 w Drwini, rel. rzym.-kat.
Szewczyk Stefan, ur. 3 lutego 1910 w Rozdzielu, rel. rzym.-kat.
Szklarzewicz Jerzy Teodor, ur. 10 września 1911 w Dobczycach, rel. rzym.-kat.

Urbański Kazimierz Michał, ur. 25 listopada 1910 w Bochni, rel. rzym.-kat.

Waligóra Jan, ur. 10 grudnia 1908 w Żegocinie, rel. rzym.-kat.
Zięba Adam, ur. 10 października 1907 w Niegowici, rel. rzym.-kat.
Zuzia Stanisław, ur. 10 stycznia 1910 w Krzeczowie, rel. rzym.-kat.
Kleczewska Alina Zofja, ur. 25 maja 1911 w Stanisławowie, rel. rzym.-kat.

Marcówna Zofja Marja, ur. 14 stycznia 1910 w Bochni, rel. rzym.-kat.

Przybyłowiczówna Anna Matylda Izabela, ur. 14 maja 1911 w Drohobyczu, rel. rzym.-kat.

Słuszkiewiczówna Janina Paulina, ur. 14 czerwca 1904 w Jarosławiu, rel. rzym.-kat.

KLASA VIIIb.

Budyś Michał Franciszek, ur. września 1910 w Łazach, rel. rzym.-kat.

Enz Wilhelm Jakób, ur. 26 maja 1910 w Krakowie, rel. ewang.

Gawłowicz Władysław Tadeusz, ur. 19 lutego 1910 w Bratucicach, rel. rzym.-kat.

Kaczmarczyk Waław Jan, ur. 28 września 1910 w Bochni, rel. rz.-kat.

Kaszuba Zdzisław Alojzy Franciszek, ur. 21 czerwca 1910 w Wiśniczu Starym, rel. rzym.-kat.

Kazior Stanisław Kazimierz, ur. 25 lutego 1911 w Rzeszowie, rel. rz.-kat.

Knapiński Henryk Anatol, ur. 3 lipca 1910 w Kolbuszowej, rel. rz.-kat.

Kozela Stanisław, ur. 3. maja 1910 w Wiatowicach, rel. rzym.-kat.

Kram Marjan Franciszek, ur. 1 kwietnia 1910 w Bochni, rel. rzym.-kat.

Książkiewicz Marjan Stefan, ur. 28 sierpnia 1909 w Wiśniczu Nowym, rel. rzym.-kat.

Łysik Stanisław, ur. 17 sierpnia 1909 w Woli Batorskiej, rel. rzym.-kat.

Mrózek Czesław Bolesław, ur. 6 lipca 1907 w Bochni, rel. rzym.-kat.

Robak Walenty Józef, ur. 10 września 1910 w Bochni, rel. rzym.-kat.

Sala Władysław, ur. 24 czerwca 1909 w Pierzchowie, rel. rzym.-kat.

Sawczuk Włodzimierz Teodor, ur. 3 maja 1910 w Antoniewie, rel. rzym.-kat.

Staronka Władysław Józef, ur. 10 marca 1910 w Krakowie, rel. rz.-kat.

Szwed Władysław, ur. 11 stycznia 1910 w Łapczycy, rel. rzym.-kat.

Wąs Władysław Franciszek, ur. 20 marca 1910 w Chobocie, rel. rzym.-kat.

Wełna Kazimierz Wojciech, ur. 20 listopada w Bochni, rel. rzym.-kat.

Żelichowski Teodor Stanisław, ur. 9 listopada 1910 w Biechowie, rel. rzym.-kat.

Feig Feigel, ur. 25 sierpnia 1909 w Wiśniczu Nowym, rel. mojż.

Fietkówna Bogusława Jadwiga, ur. 16 czerwca 1910 w Dziewinie, rel. rzym.-kat.

Łukowska Wanda Jadwiga, ur. 14 listopada 1909 w Bochni, rel. rz.-kat.

Sapińska Emilja Bronisława, ur. 19 marca 1908 w Utoropach, rel. rzym.-kat.

Weinbergerówna Fradel, ur. 6 listopada 1907 w Rymanowie, rel. mojż.

Reprobowano 11 uczniów.

Examin odbył się pod przewodnictwem dyrektora zakładu.

Tematy wypracowań piśmiennych:

- a) z *jęz. polskiego*: 1) Piękną jest śmierć za ojczyznę, ale nie mniej piękne jest życie dla niej. Wyjaśnić i uzasadnić.
2) Idea społeczna w „Nieboskiej Komedji“ i w „Ludziach bezdomnych“.
3) Który z pisarzy polskich doby nowszej wywarł na mnie najgłębszy wpływ?
- b) z *historji*: 1) Dorobek pierwszego dziesięciolecia niepodległej Polski.
2) Straty terytorjalne Słowiańszczyzny, poniesione w ciągu wieków na rzecz Niemców.
3) Rola^a wielkich ludzi w dziejach Polski. (Wykazać na przykładach, zaczerpniętych z dowolnego okresu lub wieku).
- c) z *jęz. łacińskiego*: Zasłużona kara.
- d) z *matematyki*: 1) Z czterech liczb trzy pierwsze tworzą postępowanie geometryczne, a trzy ostatnie arytmetyczne. Znaleźć te liczby, jeżeli suma pierwszej i ostatniej jest 14, a suma drugiej i trzeciej 12.
2) Na ścianie wisi prostokątny obraz. Oko obserwatora, umieszczone w odległości 3 m. od ściany, widzi dolny róg obrazu pod kątem wzniesienia $5^{\circ}30'$, a górny, znajdujący się na jednej linii pionowej z dolnym, pod kątem 38° . Obliczyć wysokość obrazu.
-

IX. Wykaz uczniów i uczennic w roku sprawozdawczym.

- Uczniowie z postępowaniem ogólnym bardzo dobrym oznaczeni odmiennym drukiem.
 „ „ „ dobrym i dostatecznym wymienieni pod a;
 (umieszczony obok nazwiska w nawiasie przedmiot
 oznacza postęp niedostateczny z tego przedmiotu).
 „ nieklasyfikowani wymienieni pod b.
 „ przeznaczeni do egzaminu uzupełn. wymienieni pod c.
 „ z postępowaniem ogólnym niedostatecznym wymienieni pod d.

KLASA I (46).

a. Benesz Andrzej (pol.)	Pazdan Stanisław (niem.)
Biernat Franciszek (hist.)	Piro Mieczysław
Brzegowy Władysław (niem.)	Podgórzec Włodzimierz (niem.)
Chorąży Edward	Prokop Jerzy
Cierniak Stanisław	Przybyłowicz Stanisław
Cieśla Józef	Rychter Bolesław (pol.)
Fabiański Stanisław (pol.)	Sadulski Edward
Freudenheim Jerzy (rob.)	Sobol Stefan
Gomułka Jan (pol.)	Stańczewski Władysław (niem.)
Górnisiewicz Władysław (pol.)	Stiel Henryk
Greniuch Feliks	Szott Tadeusz (mat.)
Grzywacz Karol (pol.)	Tara Jan (pol.)
Gut Władysław (geogr.)	Tomaszewicz Jeremi (pol.)
Gwóźdź Stanisław (niem.)	Tomaszewicz Władysław
Jagielka Ludwik (niem.)	Waśniowski Franciszek
Kępa Bronisław	Wieciech Józef
Kociołek Tadeusz (niem.)	Wójcik Stefan
Kowalski Stefan (niem.)	Wyrwa Adolf
Krawiec Stefan (niem.)	Zwetschenstiel Hugo
Kułaga Władysław (geogr.)	Żyła Władysław
Lichtig Teodor	c. Nalepka Adam (wyst. 31/l)
Liszka Stanisław	d. Gałczyński Kazimierz
Paciorek Zbigniew (niem.)	Pajdak Marjan

KLASA II (58).

a. Aleksandrowicz Jerzy	Biernat Michał
Bajda Henryk	Błajda Czesław
Bajda Jan	Błąkała Mieczysław (niem.)

Chybiński Edward
Czerwiec Stanisław
Derendal Tomasz
Dobesz Jan (pol.)
Dziekan Józef
Dzielski Wiesław (niem.)
Florczyk Tadeusz
Godłowski Leszek
Gurbiel Józef (geogr.)
Jonak Wilhelm (geogr.)
Kauer Kazimierz
Klasa Mieczysław (niem.)
Kornaś Bolesław
Kowalczyk Tadeusz
Kruk Władysław (geogr.)
Lech Jan (niem.)
Majdański Kazimierz
Mazgaj Mieczysław (pol.)
Mięso Jan
Migdał Edward
Mróz Józef
Nowak Władysław
Olszewski Michał (hist.)
Pakosz Władysław
Palczewski Jan
Pankiewicz Tadeusz

Paschek Franciszek
Piątkowski Leon
Piech Roman (niem.)
Piekło Mieczysław
Pilarz Tadeusz
Piotrowicz Stefan (hist.)
Piotrowski Wiktor
Ryncarz Antoni (niem.)
Ryncarz Tadeusz
Sattler Kalman
Sendek Henryk
Skoczeń Michał (niem.)
Słowik Jan (rob.)
Stokłosa Mieczysław
Strzałka Józef
Szlajber Marjan
Turakiewicz Andrzej
Werner Antoni
Wojas Kazimierz
b. Mitera Adolf (wyst. 9/IV)
c. Kutschera Jan
d. Chmieliński Zbigniew
Lewicki Zygmunt
Pałkowski Antoni
Rojkowski Józef
Wszółek Tadeusz

KLASA IIIa (45).

- a. Bogusz Jan
Brzeg Władysław
Dobranowski Józef
Drzymuchowski Wład. (pryw.)
Gawłowicz Wojciech (niem.)
Groblicki Franciszek (niem.)
Janotka Henryk
Jaszczyński Czesław (niem.)
Kolawiński Mieczysław (niem.)
Kozik Leszek
Kuciel Stanisław (niem.).
- Leśniowski Piotr
Łacny Jan
Majcherczyk Adam
Międzik Józef (niem.)
Migdał Andrzej
Migdał Juljan
Nehrebecki Władysław
Olszewski Franciszek (niem.)
Piech Bolesław (niem.)
Popiołek Stefan
Pudelski Józef

Róg Józef	b. Frysztak Czesław (wyst. 31/I)
Ryncarz Józef (niem.)	Orchel Adam (pryw.)
Skorupa Włodzimierz (niem.)	Wolanin Stanisław (wyst. 30/IV)
Ślodki Władysław (niem.)	Zięba Bolesław (wyst. 15 IV)
Stępniewski Edward	d. Feniger Józef
Stiel Józef	Gottlieb Samuel
Stolarczyk Adam (niem.)	Kołodras Aleksander
Stroński Piotr (niem.)	Kwiatkowski Kazimierz
Szwed Leon	Malinowski Aleksander
Targownik Kalman	Matusiak Tadeusz
Trepa Andrzej (pol.)	Pajdak Eugenjusz
Zieliński Franciszek	

KLASA IIIb. (28)

a. Bajda Wojciech	Malaga Jan
Chominiec Kazimierz	Przeworski Antoni (niem.)
Czesak Franciszek	Puzia Józef
Czuma Józef	Reinoch Adolf
Dyczkowski Włodzimierz	Rychter Mieczysław
Frączek Emil	Sobol Włodzimierz
Gaczol Stanisław	Stabrawa Ludwik
Kasprzyk Walerjan	Stecki Stefan
Kica Stanisław	Turlej Józef
Kociołek Karol (niem.)	Więclaw Marjan
Komasa Michał	Windisch Józef
Kruczek Jan	Wojtoń Franciszek (mat.)
Kufta Jan	Żurek Stanisław
Majcher Kazimierz	b. Jaskierski Stanisław (w. 20/IV)

KLASA IVa (40).

a. Bachler Antoni (pol.)	Piec Władysław (pol.)
Dreścik Władysław (łac.)	Roman Antoni (niem.)
Droździk Józef (mat.)	Rydz Adam (niem.)
Gaik Tadeusz (łac.)	Rzepka Tomasz
Gurbiel Wilhelm (pol.)	Sawczuk Emil
Janotka Jerzy	Schwartz Franciszek (mat.)
Kaim Stanisław	Serafin Józef
Łyszczarz Stefan (niem.)	Szeliga Kazimierz
Mról Franciszek (niem.)	Szewczyk Antoni (niem.)
Pawetek Marjan	Szewczyk Władysław

Szlamka Mieczysław	d. Bajda Franciszek
Szwab Henryk (niem.)	Bryg Włodzimierz
Tabor Eugenjusz (niem.)	Drabik Tadeusz
Tomaszek Józef (niem.)	Greiwer Jecheskiel
Turczyniak Jan	Gut Jan
Wojczyński Juljan	Krajewski Czesław
Żyła Kazimierz	Moroński Antoni
b. Pacuła Wojciech (wyst. 30/IV)	Obora Józef
Ślizowski Ferdynand (w. 9/IV)	Piotrowski Ludwik
c. Błoński Wojciech (pryw.)	Piszczek Marjan

KLASA IVb. (39)

a. Batko Józef (pol.)	Stańdo Ludwik
Budacz Kazimierz (pol.)	Stochel Józef
Dziduszko Stefan (mat.)	Strohschneider Tadeusz (łac.)
Kępa Henryk	Styczeń Jan (pol.)
Kozłowski Leon (łac.)	Węgrzynek Andrzej (mat.)
Kozub Henryk (łac.)	Włodek Roman (łac.)
Krawczyk Michał (łac.)	Zacharyasz Mieczysław
Kusionowicz Mieczysław (mat.)	b. Noszczyński Albin (wyst. 10/IV)
Kuszlik Jerzy (niem.)	Robak Robert (wyst. 22/IV)
Kwapniewski Jerzy	Ścigalski Antoni (wyst. 15/IV)
Łącki Zdzisław (pol.)	c. Światak Bolesław
Michniowski Czesław (łac.)	d. Furmański Stanisław
Mikulski Fryderyk	Kukła Marjan
Peterson Stanisław (łac.)	Kwiatkowski Zbigniew
Piwowarczyk Józef	Romanowski Franciszek
Pukło Aleksander (pol.)	Seruga Emil
Rafalski Augustyn	Truś Władysław
Rębilas Stefan (pol.)	Zięba Franciszek
Sora Jan (pol.)	Żurek Jan
Sowieński Bolesław (łac.)	

KLASA Va (36).

a. Cierniak Jan	Huminiłowicz Władysław (mat.)
Florczyk Józef	Inwałd Józef
Frączek Józef	Janotka Mieczysław
Gregorowicz Kazimierz (mat.)	Kądziela Teofil
Grzesik Władysław	Kicia Zbigniew

Kita Władysław	Seweryn Jan
Kucówna Antonina (hosp.)	Stolarczyk Marjan
Kułaga Julian (niem.)	Szklarzewicz Zygmunt
Kutschera Zbigniew	Tabor Stanisław
Mach Henryk	Wilczyńska Marja (hosp.)
Mitera Marjan	Winiarski Adam (łac.)
Mucha Waclaw	Wnęk Stanisław
Nowotarski Stanisław	Ziomba Bogusław
Piotrowski Michał (mat.)	b. Siekierski Wojc. (wykl. 24/IV)
Rosiek Mieczysław	c. Chełmecki Czesław
Rusinówna Wanda (hosp.)	d. Górski Jan
Sendek Marjan	Kowalik Jan
Setner Henryk (niem.)	Traczewski Stanisław

KLASA Vb. (37).

a. Białek Włodzimierz	Rosenbaum Norbert
Czuma Ludwik	Siarzewski Bolesław
Droździk Waclaw (mat.)	Stabrawa Władysław (łac.)
Gacek Włodzimierz	Stal Franciszek
Gajec Marjan (mat.)	Stal Józef
Gałka Władysław	Walosek Władysław
Gutfreund Kalman	Więckowski Michał
Jakubowicz Szymon	Wolf Dawid
Kaczmarczyk Franciszek	Zawadzki Władysław (łac.)
Kamiejski Wincenty (geogr.)	b. Bojkowski Jan (wyst. 31/I)
Karpi Tadeusz	Wilk Jan (wyst. 31/X)
Kornaś Feliks	c. Dobrzański Stanisław
Kwapniewski Jan	d. Jagiełka Władysław
Lech Tadeusz	Klęk Tadeusz
Lewicki Adam (geogr.)	Mączka Stanisław
Migdał Ludwik	Mączka Tadeusz
Nabielec Marjan	Olszowy Mieczysław
Pagacz Bolesław	Porębski Zbigniew
Plebańczyk Stanisław	

KLASA VIa (44).

a. Berglasówna Ewa (pryw.) (fiz.)	Chmielińska Irena (hosp.)
Broszkiewicz Michał	Czachor Józef (mat.)
Cabak Franciszek (łac.)	Dzielska Ludmiła (hosp.)
Chełmecki Władysław (łac.)	Göttinger Stanisław

Jakober Jozua

Janik Adam

Jarosz Jan

Jaworski Władysław (łac.)

Klimek Mieczysław (łac.)

Kołodras Juljan (pol.)

Landfischówna Halina (hosp.)

Leśniak Stanisław

Lohn Zbigniew (łac.)

Magiera Władysław (łac.)

Maibruch Józef

Mączka Leon

Mendrych Franciszek (mat.)

Oleś Edward (mat.)

Osika Józef

Piekło Edward

Piekło Tadeusz (łac.)

Przybyś Mieczysław

Pudelska Zofja (hosp.)

Reinoch Adam

Ryba Jan

Schifferówna Ewa (pryw.)

Słonina Franciszek (pol.)

Sternówna Sara (pryw.) (fiz.)

Stillmann Naftali

Szewczyk Edward

Twardowski Feliks (mat.)

Wanderer Natan (łac.)

Wnęk Władysław (łac.)

Zellnerówna Chaja (pryw.)

Zięba Michał (łac.)

b. Kulas Karol (wyst. 13/IV)

d. Kaczmarczyk Władysław

Kunze Józef

Malaga Stanisław

Steczowicz Marjan

KLASA VIB (44).

a. Albińska Marja (hosp.)

Blum Artur (łac.)

Bujak Jan

Czubek Edward (łac.)

Dreścik Bolesław (łac.)

Dzięgiel Michał (mat.)

Fabiański Bogusław

Fiołek Władysław (łac.)

Frühmanówna Amalja (pryw.)

Grünbaumówna Zofja (pr.) (fiz.)

Hein Kazimierz (łac.)

Kita Marjan

Kłósek Józef

Kłósek Stanisław

Koczanowski Jan

Korpałówna Marja (hosp.)

Kucharczyk Karol (mat.)

Machnicki Stanisław

Madej Stanisław (łac.)

Małkówna Emilja (hosp.) (mat.)

Mazurek Jan

Opid Adolf

Pajdak Edward (łac.)

Pancerzówna Marja (hosp.) (mat.)

Pawełek Wojciech (łac.)

Pilch Feliks

Popielakówna Wanda (hosp.)

Przybyłowiczówna Kryst. (hosp.)

Raab Leon (łac.)

Schwarcówna Sab. (pryw.) (fiz.)

Słowik Marjan

Steczyszyn Michał (łac.)

Szlamkówna Janina (hosp.)

Szostak Teofil

Świątek Rafał

Świątek Teofil

Trzupek Robert (fiz.)

Zdebski Antoni

b. Kwiatkowski Wład. (wyst. 23/III)

Podkówka Wiktor (wyst. 15/X)

- Śliwa Adam (wyst. 16/XI)   d. Kamionka Stefan
c. Blumer Zdzisław   Tomczyk Kazimierz

KLASA VIIa (32).

a. Bawół Władysław	Przybyś Kazimierz (mat.)
Bielczyk Bolesław (niem.)	Ptaśnik Franciszek
Edelheitówna Regina (hosp.)	Schiff Samuel
Einhorn Benjamin	Schön Józef
Fischerówna Anna (hosp.)	Serwin Mieczysław
Gałczyński Eugenjusz	Świdorski Adolf
Gnutek Walenty	Urbanek Włodzimierz
Kotłowska Zofja (hosp.) (niem.)	Wilczyński Stanisław
Kubala Stanisław	b. Geratowski Jan (wyst. 31/I)
Matyaszek Stanisław (mat.)	d. Budyś Czesław
Lewkonowiczówna Hel. (hos.)	Majerski Tadeusz
Miarka Feliks	Michałowski Stanisław
Migdał Adam	Słonecki Alfred
Nowak Stanisław	Szydłowski Edward
Olejak Marjan	Ślęczek Eugenjusz
Porwisz Edward	Zegiel Ferdynand

KLASA VIIb (33).

a. Bieniek Józef	Pniakówna Marja (hosp.)
Czyżewicz Michał	Popielakówna Janina (hosp.)
Derendal Stanisław (mat.)	Sarnówna Marja (hosp.)
Dziedzic Wojciech	Styczeń Piotr
Elsner Chaim	Świątek Antoni (niem.)
Friedówna Alina (hosp.)	Tabor Mieczysław (mat.)
Göttel Leopold	Woźniacki Mieczysław
Greiwer Salomon	Wójcik Stanisław
Kukła Jan	b. Bukład Kazimierz (wyst. 31/I)
Kut Mieczysław	Sawicki Włodz. (wyst. 20/XI)
Maksymowicz Jan (niem.)	c. Szewczyk Marjan
Małota Zbigniew (niem.)	d. Bigaj Stanisław
Norek Antoni (niem.)	Kaczmarczyk Jan
Nowak Piotr (niem.)	Łucyków Adam
Pagacz Kazimierz	Płachno Kazimierz
Para Tadeusz	Sapiński Stanisław
Pietrzykowski Stanisław	

KLASA VIIc (33).

a. Buczek Mieczysław (niem.)	Schwab Eugenjusz (fiz.)
Bujak Stefan (łac.)	Seruga Józef (niem.)
Chmieliński Zenon (łac.)	Słonczyński Józef
Czech Michał (niem.)	Smrokowski Władysław (łac.)
Drabik Juljan (mat.)	Ślusarz Walenty
Dragan Jerzy	Tara Juljan
Dreścik Antoni (łac.)	Trojak Jan
Gawłowicz Stanisław (mat.)	Wyrwa Karol
Golarz Józef (łac.)	c. Nowak Józef
Ignacyk Józef	d. Fenczyn Stefan
Kaczorowski Zbigniew (niem.)	Norek Wojciech
Kuchno Antoni (niem.)	Obtułowicz Zdzisław
Kuszlik Jan (mat.)	Pieńko Kazimierz
Matusiak Kazimierz	Rudnik Józef
Muskała Antoni (mat.)	Urban Jan
Pyłosz Jerzy (łac.)	Warchoń Stanisław
Romanowski Juljan (mat.)	

KLASA VIIIa. (34)

a. Długosz Teofil	Niedojad Władysław
Gondek Benedykt	Ocheł Jakób
Goslar Antoni	Pachuta Jan
Grzesik Franciszek	Pallan Karol
Janik Tadeusz	Piotrowicz Marjan
Janusiewicz Bruno	Przybyłowa iczówna Anna (hosp.)
Jarosiński Andrzej	Przybyś Władysław
Jawień Władysław	Skotarczyk Józef
Kłeczewska Alina (hosp.)	Słuszkiewiczówna Janina (pr.)
Krawiec Andrzej	Smółka Kazimierz
Kudela Władysław	Styczeń Wojciech
Kwieciński Lesław	Szewczyk Stefan
Lesiowicz Paweł	Szklarzewicz Jerzy
Lipowski Józef	Urbański Kazimierz
Łazarz Stanisław	Waligóra Jan
Marcówna Zofja (hosp.)	Zięba Adam
Matyasik Jan	Zuzia Stanisław

KLASA VIIIb. (34)

a. Budyś Michał	Mostek Stanisław
Cichowski Jan	Mrózek Czesław
Enz Wilhelm	Robak Walenty
Feig Feigel (hosp.)	Ryncarz Karol
Fietkówna Bogusława (hosp.)	Sala Władysław
Frisch Markus	Sapińska Emilja (hosp.)
Gawłowicz Władysław	Sawczuk Włodzimierz
Kaczmarczyk Wacław	Staronka Władysław
Kaszuba Zdzisław	Szwed Władysław
Kazior Stanisław	Świątek Aleksander
Knapiński Henryk	Twardowski Wojciech
Kozela Stanisław	Urbański Tadeusz
Kram Marjan	Wąs Władysław
Książkiewicz Marjan	Weinbergerówna Fradel (hosp.)
Łukowska Wanda (hosp.)	Wełna Kazimierz
Łysik Stanisław	Węgrzyn Antoni
Maślanka Józef	Zelichowski Teodor

X. Kronika Zakładu.

O wszystkich wydarzeniach z b. r. szk. wiadomości zawarte są w rozdziale IV. i V.

XI. Informacje na rok 1929/30.

Wpisy uczniów na rok szk. 1929/30 odbędą się w dniu 29 czerwca od godz. 9 rano. Zgłoszenia do wpisów po wakacjach uwzględni Dyrekcja tylko w nadzwyczajnych wypadkach, **o ile będą wolne miejsca w zakładzie.**

Przy wpisie **uczniów nowo wstępujących do zakładu** należy przedłożyć: metrykę urodzenia, świadectwa szkolne jakie kandydat posiada, świadectwo tożsamości osoby z fotografią, o ile Dyrekcja zażąda, świadectwo moralności ucznia powyżej lat 14, świadectwo powtórnego szczepienia ospy, kartę wpisową na druku szkolnym.

Uczniowie tutejszego zakładu mają przy wpisie przedłożyć świadectwo roczne z ubiegłego roku szkolnego oraz kartę wpisową.

Egzamin wstępny do kl. I odbędzie się tylko przed wakacjami dnia 1 lipca od godziny 8 rano.

Egzamina wstępne do kl. II—VIII odbędą się 20, 21 i 22 czerwca od godziny 8 rano; na początku roku szkolnego może Dyrekcja przypuścić do egzaminu wstępnego tylko z ważnych powodów, n. p. stwierdzonej urzędowym świadectwem choroby.

Egzamin wstępny obejmuje wszystkie przedmioty nauczane w klasach poprzednich. Ważne świadectwa uzyskane dawniej z klas niższych, mogą być uwzględnione w całości lub części wedle opinii Komisji egzaminacyjnej. Jeżeli uczeń przechodzi z zakładu innego typu, składa egzamin uzupełniający z przedmiotów nie uczonych w szkole, z której uczeń się przenosi. Uczniów szkół prywatnych z prawem publiczności lit. b), a uczniów szkół państwowych i prywatnych z prawem publiczności lit. a), zgłaszających się do szkoły po dłuższej niż rocznej przerwie w uczęszczaniu do szkoły, należy poddawać egzaminowi wstępnemu.

Egzamina uzupełniające odbędą się dnia 2 września.

Wiek uczniów. Do klasy pierwszej szkół średnich ogólnie kształcących państwowych i prywatnych przyjmować się będzie młodzież, która w danym roku kalendarzowym kończy lat $9\frac{1}{2}$ a nie przekroczy lat 12, do klas wyższych odpowiednio starszą. W razie wolnych miejsc i w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, mogą być przyjmowani przez Radę Pedagogiczną do każdej klasy uczniowie o dwa lata starsi.

Na prywatystów(ski) można przyjmować młodzież tylko za zezwoleniem Kuratora.

Nadzór domowy uczniów. Uczniom wolno mieszkać w domu, w którym odpowiedzialny nadzór stosuje się ściśle do regulaminu, obowiązującego osoby, utrzymujące uczniów na stacji. Jeżeli odpowiedzialny nadzór nie wypełniałby swych obowiązków, a jego mieszkanie nie odpowiadałoby względom zdrowotnym, Dyrekcja zażąda od rodziców lub opiekuna ucznia, aby go bezzwłocznie pod innym dozorem umieścili; w przeciwnym razie wzbronni uczniowi dalszego uczęszczania do szkoły.

Nadzór domowy, rodzice i opiekunowie uczniów winni informować się o zachowaniu i postępcach uczniów w ciągu roku na konferencjach wywiadowczych w terminach, które będą ogłoszone przez Dyrekcję.

Rok szkolny 1929/30 rozpocznie się dnia 3 września uroczystym nabożeństwem.

Wykaz książek na rok szkolny 1929/30.

I kl. Ks. Szydelski-Thullie, Dzieje Objawienia Bożego w Starym Testamencie. — Reiter, Czytania polskie t. I. Wyd. 11. — Szober, Gramatyka, Zesz. II. — Łoś, Pisownia. — Jakóbiec-Leonhard, Pierwsza książka do nauki jęz. niem. Wyd. 8. — Dąbrowski, Wiadomości z dziejów Polski, t. I, 1927. — Romer-Polaczówna, Pogadanki krajoznawcze. — Romer-Niemcówna, Atlas krajoznawczy województwa krakowskiego, kieleckiego i śląskiego. — Sierzputowski, Arytmetyka. Cz. II. — Maszyński, Śpiewnik szkolny. Cz. I.

II kl. Ks. Szydelski-Thullie, Dzieje Objawienia Bożego w Nowym Testamencie. Cz. I. — Reiter, Czytania polskie t. II. Wyd. 10. — Szober, Gramatyka, Zesz. III i IV. — Łoś, Pisownia. — Jakóbiec-Leonhard, Pierwsza książka do nauki jęz. niem. Wyd. 8. — Zagajewski, Gramatyka jęz. niem. — Dąbrowski, Wiadomości z dziejów Polski. T. II. — Romer-Polaczkówna, Geografja dla II kl. szkół średnich. — Semkowicz, Mapka historyczna Rzeczypospolitej polskiej. — Romer, Mały atlas geograficzny. — Sierzputowski, Arytmetyka. Cz. III. — Garbusiński, Melodje, Podręcznik do nauki śpiewu dla I, II i III kl.

III kl. Ks. Szydelski-Thullie, Dzieje objawienia Bożego w N. Testamencie. Cz. II. — Reiter, Czytania polskie t. III. Wyd. 8 — Szober, Gramatyka jak w kl. II. — Łoś, Pisownia. — Jakóbiec-Leonhard, Druga książka do nauki jęz. niem. Wyd. 5. — Zagajewski, Gramatyka jak w kl. II. — Gebert-Gebertowa, Opowiadania z dziejów ojczystych. — Semkowicz, Mapka historyczna Rzeczyp. polskiej. — Radliński, Świat i jego mieszkańcy; kurs III klasy szkoły średniej. Wyd. IX. — Romer, Mały atlas geograficzny. — Sierzputowski, Arytmetyka. Cz. IV. — Kalicun-Chodowicki, Geometrja wykreslna. — Żłobicki, Wiadomości z fizyki. — Garbusiński, Melodje jak w kl. II.

IV kl. Ks. dr. Gerard Szmyd, Liturgika katolicka; Ks. Baranowski, Służba Boża. — Próchnicki-Wojciechowski, Wypisy polskie dla szkół średnich. T. IV. — Gramatyka i pisownia jak w kl. II. — Jakóbiec-Leonhard, Trzecia książka do nauki jęz. niem. Wyd. 5. — Zagajewski, Gramatyka jak w kl. II. — Frączkiewicz-Bednarowski, Pierwsza książka łacińska. — Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka łacińska. Cz. I. — Gebert-Gebertowa, Historja starożytna. Cz. I i II. — Bzowski, Geografia Polski. Wyd. 6. — Romer-Szumański, Mapka Polski. — Miłłowicz, Podręcznik arytmetyki i algebry dla kl. IV. — Łomnicki, Geometrja elementarna. Cz. I. — Domaniewski-Kołodziejczyk, Podręcznik do nauki przyrody na IV kl. gimn. human. 1927.

V kl. Ks. Gadowski, Zarys historii Kościoła katol. — Wojciechowski, Wypisy polskie T. V. — Klemensiewicz, Język polski. Cz. I. — Łoś pisownia. — Mickiewicz, Pan Tadeusz. Wyd. Pigoń. — Fredro, Zemsta (Bibl. Narodowa). — Frączkiewicz-Bednarowski, Druga książka łacińska. — Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka łacińska. Cz. I i II. — Szczepański, Wypisy łacińskie. Wyd. III i IV. — Jakóbiec-Leonhard, Deutschland u. die Deutschen. Cz. I. 1924. — Gramatyka jak w kl. II. — Hauff, Die Karawane. Cz. I, opracował Zagajewski. — Nanke, Historja średniowieczna. — Pawłowski, Geografja Europy. Podręcznik dla klas wyższych. 1927. — Romer, Mały

Atlas geograficzny. — Miłułowicz, Podręcznik arytmetyki i algebry dla kl. V. — Łomnicki, Geometria jak w kl. IV. — Wyhowski, Człowiek. Wyd. 3,

VI kl. Ks. Gałowski, Zarys historii Kościoła katolickiego. — Chrzanowski-Wojciechowski, Wypisy polskie. — Sofokles, Antygona; Moliere, Skąpiec; Szekspir, Makbet (Bibl. Narodowa). — Owidjusz, Wiązanka wierszy. Wyd. Sinko. — Liwjuż, Dzieje rzymskie. Wyd. Jędrzejowski 1925. — Szczepański-Pilch, Ćwiczenia polsko-łacińskie. — Samolewicz-Sołtyś, Gramatyka łacińska. Cz. I i II. — Kruczkiewicz-Dworski, Słownik łacińsko-polski. — Jakóbiec-Leonhard, Deutschland u. die Deutschen. Cz. II. — Gramatyka jak w kl. II. — Nanke, Historia nowożytna. Cz. I. — Miłułowicz, Podręcznik arytmetyki dla kl. VI. — Łomnicki, Trygonometria. — Łomnicki, Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe. — Kalinowski, Nauka fizyki. T. I. Wyd. 2.

VII kl. Ks. Sieniatycki, Dogmatyka katolicka. — Kriidl, Literatura polska w. XIX. Cz. I—III. — Cicero, In Verrem IV. — Wergiljuż, Wybór z dzieł. Wyd. Sinko. — Kruczkiewicz-Dworski, Słownik łacińsko-polski. — Jakóbiec, Das Deutschtum. I Teil. — Goethe, Hermann und Dorothea. — Nanke, Historia nowożytna. Cz. II. — Miłułowicz, Podręcznik arytmetyki dla kl. VII. — Łomnicki, Trygonometria. — Łomnicki, Tablice matematyczno-fizyczne. — Kalinowski, Fizyka T. II. — Moycha-Zienkowski, Krótki zarys chemji.

VIII kl. Ks. Lubelski, Etyka katolicka. Wyd. II. — Kriidl, Literatura polska w. XIX. Cz. III i IV. — Cicero, Wybór pism filozoficznych. Wyd. Szczepański. — Horacjuż, Poezje. Wyd. Sinko. — Kruczkiewicz-Dworski, Słownik łacińsko-polski. — Jakóbiec, Das Deutschtum. II Teil. — Grillparzer, Sappho. — Konst. Bzowski, Nauka o Polsce współczesnej. — Romer, Atlas Polski współczesnej. — Kranz, Zbiór zadań matematycznych dla klas wyższych. — Kalinowski, Fizyka. T. III. — Sońnicki, Zarys logiki. — Witwicki, Psychologia.

W Bochni, dnia 28. czerwca 1929 r.

Franciszek Śluszkiewicz
dyrektor.

Rozkład godzin (przejęciowy) na rok szkolny 1929/30.

(Typ humanistyczny).

Klasa	Religia	Polskie	Łacina	Greka	Niemieckie	Historia	Geografia	Matematyka	Fizyka i chemia	Nauka o przyrodzie	Propedeutyka filozofii	Higiena	Rysunki	Śpiew	Roboty ręczne	Gimnastyka	Razem
I	2	4	—	—	5	2	2	4	—	2	—	—	2	2	2	3	30
II	2	4	—	—	5	2	2	4	—	2	—	—	2	2	2	3	30
III	2	3	—	—	5	1	2	4	4	—	—	1	2	1	2	3	30
IV	2	4	6	—	4	3	2	4	—	2	—	—	—	—	—	3	30
V	2	4	5	—	4	4	2	4	—	2	—	—	—	—	—	3	30
VI	2	4	5	—	3	4	2	4	3	—	—	—	—	—	—	3	30
VII	2	4	5	—	4	5	—	3	4	—	—	—	—	—	—	3	30
VIII	2	4	4	—	4	3	3	3	4	—	3	—	—	—	—	3	30

Nadto w klasach IV—VIII nadobowiązkowo: rysunek, śpiew i roboty ręczne.

